

BEZPŁATNE

www.mm-gazeta.de

CZASOPISMO POLONIJNE DLA CIEBIE

MOJEMIASTO

nr 12 (21) listopad / grudzień 2010

D W U M I E S I Ę C Z N I K

S
T
U
T
T
G
A
R
T

MOJE MIASTO

Żyj z klasą
Równouprawnienie
po niemiecku str. 7

Połączyła ich sztuka
Elżbieta i Leszek
Mulas str. 10

PORADNIK

Jak wypowiedzieć
umowę
ubezpieczenia
zdrowotnego str. 15

Podstawy
opodatkowania
w Niemczech str. 19

AKTUALNOŚCI

Sentymalna
podróż
z Jerzym
Gorgoniem str.29

Na wigilijnym
stole... str. 37

**Atelier
w Stuttgarcie**

więcej na str. 10-11

Anna Altmann

Adwokat

Kancelaria
Altmann & Keller
Rechtsanwaltsgesellschaft m.b.H.

Wszystkie dziedziny prawa.

W języku polskim i niemieckim.

Adwokat jest Zaufaniem.

Kancelaria istnieje od 1987 roku.

Wyspecjalizowani adwokaci
gwarantują profesjonalne zajęcie się
Państwa sprawą.

Anna Altmann Rechtsanwältin

Altmann & Keller
Rechtsanwaltsgesellschaft m.b.H.
Südliche Münchner Straße 2 a
82031 Grünwald / München

Telefon (0 89) 693 51 40
Telefax (0 89) 641 54 47

a.altmann@kanzlei-gruenwald.de
www.kanzlei-gruenwald.de

Przyjemnie
jest taniej
telefonować

mobi
tanie rozmowy przez komórkę!

do Polski od

4

Ct./min.²

na terenie
Niemiec

9

Ct./min.¹

1) Podana cena za minutę i SMS dotyczy krajowych rozmów standardowych i standardowych wiadomości SMS do wszystkich niemieckich sieci. Ceny dotyczą tylko krajowych rozmów standardowych do sieci stacjonarnych i komórkowych, ale nie obejmują numerów specjalnych. Powyższe ceny nie obejmują taryfy "Calla by mobi". Naliczanie 60/60; rozliczenie dokładne do do minuty. Pełny przegląd aktualnych cen znajdą Państwo na stronie www.mobi-gsm.com. Ceny zawierają podatek VAT. Oferta przeznaczona jest tylko dla osób prywatnych. Nie dotyczy odsprzedaży. 2) Podane ceny za minutę dotyczą rozmów standardowych z niemieckiej sieci VoStafone plus opłata za połączenie w wysokości 0,15€ za rozmowę. Ceny dotyczą międzynarodowych rozmów standardowych do sieci stacjonarnych i komórkowych, ale nie obejmują numerów specjalnych. Naliczanie 60/60; rozliczenie dokładne do do minuty. Krajowe standardowe wiadomości SMS do wszystkich sieci zagranicznych 0,19€/SMS. Pełny przegląd aktualnych cen znajdą Państwo na stronie www.mobi-gsm.com. Połączenia do krajów nie wymienionych w zestawieniu wynoszą 1,99€/min. bez dodatkowych opłat za połączenie. Ceny zawierają podatek VAT. Oferta przeznaczona jest tylko dla osób prywatnych. Nie dotyczy odsprzedaży.

www.mobi-gsm.com / MOBI INFO: 069-90 50 50 50

SPIS TREŚCI

Moje Miasto

- Oczyrna świadka** Jacek Kowalski 4
- Polska Misja Katolicka** 4
- Miasto Młodych** Testament Dominika Brunnera Jolanta Łada 5
- Jak tu czcić Pamięć, gdy pamięć zawodzi** Bogdan Żurek 6
- Listy z Berdyczowa** Poczucie (nie) bezpieczeństwa Krzysztof Dobrecki 6
- Żyj z klasą** Równouprawnienie po niemiecku Aldona Likus Cannon 7
- Kuny, dyby, Madejowe łożo**
czyli wymiar sprawiedliwości w dawnych czasach Jolanta Helena Stranzenbach 8
- Wierzę w życie wieczne...** dr hab. Jerzy Grześkowiak 9
- Katyń... ocalić od zapomnienia** 10
- STUTTGART** Połączyła ich sztuka - Elżbieta i Leszek Mulas 10
- Polskie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne w Badenii-Wirtembergii T.z.** 11
- WYDARZENIA** 12-13
- Oktoberfest 2010** 13

Poradnik

- Jak wypowiedzieć umowę ubezpieczenia zdrowotnego** Marcin Studencki 15
- Władza rodzicielska dla ojców dzieci pozamałżeńskich** Anja Czech 16
- O ekonomicznym podejściu do pieniądza** cz.3 Beata Grygiel 17
- Podstawy opodatkowania w Niemczech** cz.2 Alexander Przybylla 19
- ABC przedsiębiorcy** Marek Cichy 20
- Ciekawostki** Biustonosz ma prawie 125 lat 24
- Profilaktyka**
czyli recepta na zęby bez próchnicy cz.2 lek. stom. Marian Znorowski 26

Aktualności

- Kącik piękności** Jak otrzymać idealnie wyglądającą skórę twarzy Orlando 28
- Rzecznik SV Polonia Monachium informuje** Władysław Minkiewicz 29
- Sentymentalna podróż z Jerzym Gorgoniem** Władysław Minkiewicz 29
- Święta Bożego Narodzenia w tropikalnym klimacie**
Wyspy Karaibskie Dominika Hilger 30
- Kuba - w rytmie salsy** Sebastian Wieczorek 32-33
- Aforyzmy Sławomira Kuligowskiego** z tomiku PODAJ DALEJ 34
- Kącik młodego poety** Alessandra Palomba 34
- Daria Nadolska** 34
- Zakochani w tangu** Joanna Wagner 35
- KALENDARIUM** 36
- Na wigilijnym stole...** Jolanta Łada 37
- Jak i czym podjąć gości** Grażyna Gołaszewska 38
- Pierogi** 41

od redakcji:

Drodzy Czytelnicy!

Za nami Wszystkich Świętych i Zaduszki. Wspominaliśmy tych co odeszli, a było kogo, gdyż mijający rok doświadczył Polaków nader boleśnie. W katastrofie smoleńskiej straciliśmy wraz z Prezydentem polityczną elitę. Jakby tego było mało, pod Berlinem, w wycieczkowym autobusie zginęło czterestu, a w Nowym Mieście nad Pilicą osiemnastu rodaków. Ci ostatni jechali przepełnionym bussem zbierać jabłka.

W miejscach spektakularnych wypadków często pojawiają się politycy. Dzięki obecności kamer mogą tam „na żywo” demonstrować skuteczność swego działania. Tak zrobił Putin w Smoleńsku, „kierując” transmitowaną live akcją ratowniczą.

Nasi nie są lepsi. Do Berlina, na miejsce wypadku z wracającą z Hiszpanii wycieczką, natychmiast poleciał premier z minister zdrowia. Fakt ten odnotowały wszystkie media obu krajów.

Na miejsce katastrofy busa z robotnikami sezonowymi (kilkadziesiąt kilometrów od Warszawy) nikt z najważniejszych się nie pofatygował. Ten makabryczny wypadek nie pasował bowiem do wizerunku polskiej „zielonej wyspy”.

Wobec Boga i śmierci wszyscy jesteśmy równi, o wiele gorzej - jak widać - przedstawia się ta „równość” tu, na ziemskim padole.

Dniu Wszystkich Świętych i Zaduszkom poświęcamy rozprawę Jerzego Grześkowiaka „Wierzę w życie wieczne...” i wiersz młodej poetki Alessandry Palomby. O tym jak bezsensowną śmierć z rąk chuliganów można przekuć w dobro opisuje Jolanta Łada w „Testamencie Dominika Brunnera”.

* * *

Witamy na naszych łamach Badenię Wirtembergię z jej stolicą Stuttgartem. Przedstawiamy tworzące w tym mieście artystyczne małżeństwo Elżbiety i Leszka Mulas, a także działające na tamtejszym terenie Polskie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne.

* * *

Pragnącym mocniejszych wrażeń polecamy artykuł Jolanty Stranzenbach „Kuny, dyby, Madejowe łożo”. Łaknącym upałów zimą - święta w tropikach, a kibicom - wizytę legendarnego piłkarza Jerzego Gorgonia w Monachium.

* * *

Dla Pań niespodzianka - „Kącik piękności”, autorstwa mistrza Orlando, znakomitego stylisty makiyaży i fryzur.

* * *

Dla szykujących się do karnawału - „Tango”, w tajniki którego wprowadza Joanna Wagner.

* * *

Dla wszystkich - Poradnik, w którym kompetentni eksperci z różnych dziedzin wyjaśniają, rozwiązują, uczą i przestrzegają.

* * *

W nawiązaniu do zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia w artykule „Na wigilijnym stole...” przekonujemy, że świętować po polsku można również tu, w Bawarii. Tym, którzy jednak wybierają się do kraju życzymy bezpiecznej podróży, a wszystkim Państwu Wesołych Świąt i Szczęśliwego Nowego Roku!

Dachau, 23.09.1978. Kardynał Wyszyński, syn Bolesława Bieruta, NN (zapewne obstawa) i Jacek Kowalski.

Kardynał Wyszyński i syn Bieruta

W dniach 21-25 września 1978 Kardynał Stefan Wyszyński przebywał z wizytą w Niemczech. Delegacja polska spotkała się z niemiecką Konferencją Episkopatu odwiedzając ponadto m.in. Kolonię, Monachium, Frankfurt i Moguncję. Prymasowi Tysiąclecia towarzyszył Metropolita Krakowski - Karol Wojtyła. 23-go września Prymas złożył hołd polskim księżom pomordowanym w KZ Dachau. Przywiózł ze sobą obraz, portret zamordowanego tam biskupa Michała Kozala z diecezji wrocławskiej.

OCZYMA ŚWIADKA

Jacek Kowalski, działacz emigracji niepodległościowej, był tłumaczem Kardynała Stefana Wyszyńskiego podczas jego wizyty w Niemczech w 1978 roku. Poniżej relacja z tego wydarzenia.

Niezapowiedzianie i ze sporym spóźnieniem, na uroczystości pojawiła się delegacja ambasady PRL w Bonn, z ambasadorem Janem Chylińskim (właśc. Jan Bierut), synem Bolesława Bieruta na czele. W trakcie uroczystości obstawa Chylińskiego zajęta była nie tyle jego ochroną, co fotografowaniem licznych przedstawicieli polskiej emigracji niepodległościowej i pracowników Rozgłośni Polskiej Radia Wolne Europa.

Syn Bolesława Bieruta, członek Komitetu Centralnego PZPR, był ambasadorem PRL w Niemczech w latach 1978-1981. Natychmiast po wizycie w Niemczech kardynałowie Wyszyński i Wojtyła udali się do Watykanu, na konklawe po śmierci papieża Jana Pawła I, który zmarł 28 września 1978 roku. Trzy tygodnie później, 16 października, Metropolita Krakowski Kardynał Karol Wojtyła został Papieżem, przyjmując imię Jana Pawła II.

Jacek Kowalski

Zdjęcie obozowe biskupa Michała Kozala

Michał Kozal urodził się w roku 1893 w Nowym Folwarku koło Krotoszyna. Był kapłanem archidiecezji gnieźnieńskiej. W roku 1939 został biskupem pomocniczym w diecezji wrocławskiej. Uratował poszukiwanego przez Gestapo, późniejszego Prymasa Tysiąclecia nakazując mu opuszczenie Wrocławia. Aresztowany przez Niemców trafił do KZ Dachau. Niósł tam, mimo licznych prześladowań, posługę duchową chorym i umierającym. Na początku 1943 roku zachorował na tyfus. 26 stycznia 1943r, został zabity zastrzykiem fenolu. Papież Jan Paweł II beatyfikował biskupa Michała Kozala 14 czerwca 1987 roku podczas Mszy św. na Placu Defilad w Warszawie.

PMK Monachium

Heßstraße 26 80799 München,
Tel.: 089/273 22 00

Nabożeństwa:

godz. 8.45 kaplica Misji (Heßstr. 26) - z wyjątkiem ferii szkolnych w Bawarii
godz. 10.00 kaplica Misji (Heßstr. 26) - Msza święta z udziałem dzieci
godz. 10.00 kaplica św. Jana Nepomucena (Ludwigsfeld)
godz. 10.00 kaplica Misji (Max-Kolmsperger-Str. 9a, Neuperlach)
Msza święta z udziałem dzieci
godz. 12.00 kościół św. Józefa (Josephsplatz)
godz. 12.00 kościół św. Moniki (Max-Kolmsperger-Str. 7, Neuperlach)
godz. 18.30 kościół MB Królowej Pokoju (Werinherstr. 50)
Msza święta z udziałem młodzieży

PMK Landshut

Nabożeństwa:

LANDSHUT - Kościół Św. Piotra i Pawła, Niedermaierstr.25
- w niedziele - o 11.30, środy - o 18.00
i pierwsze piątki miesiąca - o 18.00

FREISING - Kościół Św. Piotra i Pawła, Friedhofstr.7 - w niedziele - o 16.30

PMK Augsburg

Biuro: Thommstr. 24 B, 86153 Augsburg,
tel. 08 21/3 07 49,; fax 08 21/3 07 22,

Nabożeństwa:

AUGSBURG - Kościół Św. Alberta, Dr. Schmelzing-Str. 60
- w niedziele i święta - o 10.30 środa i piątek - o 18.30

POLSKA MISJA KATOLICKA

PMK Rosenheim

Nabożeństwa:

ROSENHEIM - St. Michael, Westerndorferstr. 43
- w niedziele i święta - o 10.30
Kaplica w Centrum Misji, Heilig-Geist-Str. 46, od wtorku do piątku - o 18.00 *)
TRAUNSTEIN - St. Oswald, Maxplatz 1, IV sobota miesiąca - o 17.00 *)
TRAUNREUT - Zum Heiligsten Erlöser, Rathausplatz 1a, I niedziela miesiąca - o 17.00
FREILASSING - Marien Kirche, Salzburghofen, II niedziela miesiąca - o 17.00
GERETSRIED - Heilige Familie, Johannisplatz 21, III niedziela miesiąca - o 16.00
WALDKRAIBURG - Christkönig, Karlsbader Str. 1, II sobota miesiąca - o 17.00; IV niedziela miesiąca - o 16.00
Okazja do spowiedzi pół godziny przed Mszą św.
) po zmianie czasu (w okresie zimowym) pół godziny wcześniej

PMK Norymberga

Ks. Stanisław Stenka CR
Arminiusstr. 21, 90402 Nürnberg;
Tel./Fax. 0911/473355

Nabożeństwa:

Kaplica Sióstr Angielskich, Kesslerplatz 2, 90489 Nürnberg
- w niedziele - o 09:20 Kościół św. Józefa, Gießereistr. 2, 90489 Nürnberg;
- w niedziele - o 12.00

PMK Ingolstadt

Ks. Ryszard Kazimierzczak
Gaimersheimerstr. 32, 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841 84845
Ze względu na remont Kościoła - Spitalkirche, Spitalstr. 4 od 1. 05.2010 r.

Nabożeństwa:

Kościół św. Moniki, Mistelstr. - w niedziele o 9.30
kaplica przy Caritasie, Hugo-Wolffstr 20 - codziennie o 18.00
Gmina Weissenburg Kościół - Willibald-Kirche - 2 i 4 niedziela miesiąca - o 12.45

PMK Stuttgart

ks. Roman Michalec
Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711 564184

Nabożeństwa:

STUTTGART - kościół św. Tomasza, Falchstr. 9, 70378 Stuttgart
- w niedziele i święta - o 10.30, środy - 18.30, pierwszy piątek miesiąca - 18.30

BÖBLINGEN - kościół św. Maryi, Berliner Str. 14, 71034 Böblingen
- w niedziele i święta - o 12.30, pierwszy czwartek miesiąca - 18.30

TÜBINGEN - kościół św. Pawła, Karl-Adam-Str. 3, 72076 Tübingen
- w niedziele i święta - o 15.00

BALINGEN - kościół św. Ducha, Heilig-Geist-Kirchplatz 3, 74336 Balingen
I sobota i III niedziela miesiąca - o 16.00

Tragiczna śmierć Dominika Brunnera, który rok temu na stacji Monachium-Solln został śmiertelnie pobity przez nastolatków, kiedy stanął w obronie zaczepianych przez nich uczniów, odbiła się szerokim echem w całych Niemczech. Wywołała szereg dyskusji na temat agresji wśród młodzieży i jak jej zapobiegać. Ale za słowami poszły i czyny; w dwa miesiące po tragedii powstała Fundacja im. Dominika Brunnera, z inicjatywy jego rodziny i przyjaciół. Właśnie dobiega końca pierwszy rok jej działalności.

Dominik Brunner (1959-2009)

- Obraliśmy sobie trzy nadrzędne cele - mówi Harald Bardenhagen z Komitetu Fundacji. Pierwszy to uświadomienie opinii publicznej i społeczeństwu, czym jest odwaga cywilna. Nie można być biernym, trzeba bronić siebie i innych przed przemocą. Wraz z FC Bayern przeprowadziliśmy akcję plakowania miasta. Nasi piłkarze traktowani są przez młodzież jako wzór do naśladowania, postanowiliśmy to wykorzystać. Hasło drużyny FC Bayern brzmi: „Razem jesteśmy silni”, więc pojawiło się na plakatach, bo właśnie razem powinniśmy przeciwdziałać agresywnym zachowaniom. Drugi cel to opieka nad ofiarami przemocy, zapewnienie im pomocy psychologicznej i materialnej. I w końcu trzeci, moim zdaniem najważniejszy; działalność prewencyjna. Staramy się poprzez różne działania przekonać dzieci i młodzież, że przemoc nie rozwiąże ich problemów, wręcz przeciwnie. Działalność Fundacji to przede wszystkim pomoc finansowa dla instytucji, które zajmują się pracą socjalną. W ciągu miniego roku zdążyła wesprzeć organizację Ghetto Kids, Sąd Grodzki w Landshut, któremu przekazała środki na pomoc osobom przebywającym na zwolnieniu warunkowym, czy diecezję regensburską przy organizacji zajęć pozaszkolnych dla trudnej młodzieży. Wspólnie z bawarską i monachijską policją zorganizowała i sfinansowała tzw. Fahrgastraining, czyli zajęcia z samoobrony w środkach komunikacji miejskiej. Po śmierci Dominika Brunnera zainteresowanie podobnymi kursami znacznie wzrosło, a z inicjatywy Fundacji odbyło się ich już 25.

Wspólnie z wydawnictwem kieszonkowym opracowano broszurę zatytułowaną „Odwaga cywilna” i rozesłano do szkół. Uczniowie dowiadują się z niej, jak wykazywać się odwagą cywilną we własnym gronie, jak bronić słabszych i samych siebie przed mobbingiem ze strony niektórych kolegów i koleżanek. - Mamy zamiar wesprzeć projekt realizowany przez Miasto i inne instytucje, które planują zając się dziećmi i młodzieżą z północnych dzielnic Monachium, gdzie emigranci stanowią ok. 60% ludności - dodaje Harald Bardenhagen.

MIASTO MŁODYCH

Testament Dominika Brunnera

Co zostaje po odejściu człowieka? Zwłaszcza jeśli odszedł nagle, stając się celem czyjejś bezinteresownej nienawiści. Najbardziej nie mogą pogodzić się z tym jego bliscy. Zadają szereg pytań zaczynających się od słowa „dlaczego”.

Harald Bardenhagen, adwokat z Fundacji Brunnera

Requiem nie ma formy łacińskiej mszy żałobnej, lecz składa się z siedmiu części, opartych na tekstach biblijnych. Nie pojawia się tam imię Jezus, są za to ujęte Jego słowa z Kazania na Górze: „**Błogosławieni, którzy płaczą, albowiem będą pocieszeni**” (Mt 5,4).

To był szczególny wieczór zarówno dla przedstawicieli Fundacji, jak i dla muzyków oraz dyrygenta Hansjörga Albrechta.

- Requiem zostało napisane na pocieszenie dla żyjących, którzy stracili swoich bliskich - wyjaśnia Hansjörg Albrecht - W części szóstej następuje kulminacja; chór brawurowo śpiewa o zwycięstwie nad śmiercią i piekłem. Na końcu pojawia się znów błogosławieństwo dla tych, którzy umierają w Panu, a ich dzieła podążają za nimi (por. Ap 14,13). Ojciec Dominika Brunnera, który był obecny na koncercie przyznał, że słuchając nas rzeczywiście doznał pocieszenia. Jego syn został bohaterem, choć nigdy nie miał takich aspiracji. Wszystko piękne, ale życia mu nie wróci, mówi sceptycy. Wierzący potwierdzają, że Bóg z nawet największego zła potrafi wyprowadzić dobro. Na stronie internetowej Fundacji widnieje fotografia jej patrona, pogodnego mężczyzny w okularach. Obok motto głoszące, że bez odwagi cywilnej nie ma wolności. To przesłanie pozostawił nam Dominik Brunner w swoim nienapisanym, ale wykonywanym testamencie.

Jolanta Łada

Münchener Bachchor

Jak tu czcić Pamięć, gdy pamięć zawodzi?

Bogdan Żurek

Wystraszony informacjami o większej aktywności włamywaczy w okresie urlopowym, zadłowałem przed nimi szkatułkę z biżuterią żony. Zrobiłem to tak skutecznie, że mija już drugi miesiąc od powrotu z urlopu, a szkatułki nie ma. To znaczy, za nic nie mogę sobie przypomnieć gdzie ją schowałem. Całkowity blackout! Czas upływa, pamięć nie wraca, szanse maleją, rośnie natomiast niebezpiecznie napięcie na linii mąż - żona.

Podłamani dzwonię do znajomej, by się pożalić i ratunku szukać, a ona mi na to: - Jakbym widziała małżonka mojego, który miota się po całym metrażu z okrzykiem „gdzie ja to dałem”, a na moją stoicką odpowiedź: „z pewnością na swoje miejsce”, typie na mnie wzrokiem mordercy... Nie jestem więc sam, pomyślałem i jakoś lżej mi się na duszy zrobiło. Tylko w najbliższym kręgu, z objawami podobnymi do moich, mam wspomnianego powyżej męża znajomej, ale też ciotkę w kraju... chociaż? Chociaż ta ostatnia - wydaje mi się - że swoją „amnezję” żongluje.

Mocno leciwa już dama pamięta bowiem tylko swe dobre uczynki, a gdy staram się

jej przypomnieć, że nie zawsze w jej życiu wszystko wyglądało tak różowo, strofuje mnie argumentem, iż pragnę by odeszła z tego padółu „z poczuciem winy”. Wycofuję się więc czym prędzej z dochodzenia do rodzinnej prawdy, dla świętego spokoju ciotuni i pozostałych domowników, wspierających ją słowami; „czego się czepiasz babci?!”. Pół biedy gdy amnezja, czy to ta prawdziwa, czy ta w cudzysłowie, dotyczy nas, zwykłych śmiertelników. Najwyżej precjoza mej żony odnajdą kiedyś archeolodzy, a ciotunia zejdzie w chwałę „niewinności”, ku satysfakcji nie do końca świadomej gromadki wnucząt i prawnucząt. Gorzej gdy luki w pamięci nachodzą osoby publiczne, tworzące naszą najnowszą historię.

Na (ten) przykład utrapieniem wszystkich gdańskich przewodników są turyści namolnie wręcz domagający się pokazania im miejsca, w którym to Wałęsa przeskoczył stocznioowy mur. Przewodnicy rozkładają ręce, bo Lechu sam nie pamię-

ta, gdzie dokładnie dokonał tego historycznego wyczynu.

A gdyby pamiętał? Gdyby pamiętał, to dziś ten właśnie fragment muru byłby nie mniej sławny niż mur berliński, a każdy przybysz próbowałby go, wzorem wodza Solidarności, przeskoczyć.

Idąc dalej, można by było w tym miejscu organizować ogólnodostępne zawody w „skoku do wolności”, wraz z kilkudziesięciometrowym biegiem, zakończonym w osławionej podpisaniem Porozumień Sierpniowych sali BHP. Trudno o większą turystyczną atrakcję.

Niemcy od razu by coś takiego wymyślili... à propos Niemców:

Przy okazji hucznych obchodów dwudziestej rocznicy zjednoczenia Niemiec, wdzięczna nam za Solidarność, „pracowa” ma koleżanka zapytała, kiedy to my, bohaterzy Polacy, obchodzimy święto zwycięstwa nad komunizmem?

Zatkało mnie. Niech to cholera! W tym całym ferworze, najpierw obalania poprzedniego ustroju, potem zagospodarowania wolności, wchodzenia - a to do NATO, a to do EU, dorabiania się i doganiania innych, zapomnieliśmy o uczczeniu dnia, w którym załatwiliśmy komunę. A może takowego wcale nie było?

I jak tu czcić Pamięć, gdy pamięć zawodzi? Idę szukać dalej precjozów żony, bo rzeczywiście zejść zanim znajdę.

Równouprawnienie po niemiecku

A. Likus
Cannon

Żyj z klasą

Czasami przytrafia się nam coś, czego kompletnie nie zauważamy, a na dodatek jest to tak mało znaczące, że nie przywiązujemy do tego większej uwagi. Jednak gdy częstotliwość drobniawych na pozór wydarzeń zwiększa się, zaczynamy się nad nimi zastanawiać. Tym bardziej, gdy działają nam one na nerwy lub odbiegają od naszej kultury.

I właśnie takie drobne, na pozór nic nieznaczące zdarzenia przytrafiają mi się ostatnio tak często i tak bardzo mnie irytują, że na ostatnich wykładach z niemieckiego poprosiłam o wyjaśnienie. A nadarzyła się ku temu wspaniała okazja:

Rozmawialiśmy o niemieckiej kulturze pracy, przedstawianiu się w różnych życiowych sytuacjach i tematach, na które z niemieckimi znajomymi można rozmawiać, w odróżnieniu od tych, których nigdy nie należy poruszyć, by nie zostać uznanym za niekulturalnego i zamiast przyjaźni stworzyć sobie wrogów.

przez wiele lat w amerykańskiej korporacji przyzwyczaiłam się nigdy nie pytać rozmówców o wynagrodzenie, poglądy polityczne czy przynależność religijną - poprosiłam o wytłumaczenie drażniącego mnie od dłuższego czasu problemu.

Nie przesadzając, ale prawie codziennie zdarza mi się, że jakiś mężczyzna oczekuje bym pierwsza otworzyła drzwi. Na dodatek, czasami, nie tylko uda mu się przejść przede mną, ale nawet ... podziękować.

Ponieważ z takimi przypadkami wcześniej nie miałam do czynienia, a chętną do otwierania drzwi kompletnie nie jestem i nie wykazuję pod tym względem żadnych chęci do współpracy, dochodzi czasami do komicznych sytuacji.

Ostatnio na przykład delikwent czekał i ja też czekałam, kto pierwszy naciśnie klamkę. Pewno długo jeszcze byśmy tak stali na dworze i mokli w deszczu, gdyby nie przechodząca obok kobieta, która nie zwracając na nas uwagi drzwi otworzyła.

Facet przeszedł pierwszy, później otwierając, na której takie zachowanie nie zrobiło żadnego wrażenia, no i ja.... na końcu.

Oczywiście, nie można tego generalizować, gdyż jak chodziłam na spacer z małymi dziećmi mężczyźni zawsze służyli mi pomocą. Teraz dzieci poszły do przedszkola, ja sama biegam na zakupy i o niemieckiej uprzejmości mogę sobie tylko powspominać.

Raz na jakiś czas uda mi się trafić na jakiegoś sześćdziesięciolatka, który nawet ustąpi mi miejsca i przepuści w tramwaju, ale to są ostanie dinozaury, które oparły się współczesnej modzie.

Wracając do mego pytania; zapytałam panią doktor, jak to jest z otwieraniem drzwi w niemieckim biurze. Kto komu otwiera, mężczyzna kobiecie czy odwrotnie?

Otrzymałam odpowiedź, że jeśli kobieta ma niższą pozycję, gdy jest np. sekretarką, to ONA zawsze otwiera drzwi swemu

Jak wyjaśniła nam pani doktor (mamy nową wykładowczynię, a tytuł „doktor” jest bardzo ważny w niemieckiej kulturze i w relacjach służbowych należy go zawsze używać) niemiecka kultura pracy bardzo różni się od takowej w krajach wschodnich, a nawet zachodnich i należy ją nie tylko poznać, ale też zrozumieć i zaakceptować.

Gdy już dowiedziałam się jakich pytań w pracy nigdy nie należy zadawać - a nie byłam nimi zaskoczona, gdyż pracując

się po mieście, nagrywany jest trzysta razy (!) przez różnego rodzaju kamery.

Nikt też nie wykazał nawet statystycznie, czy ilość kamer monitoringu uprawianego przez policję i wszystkie instytucje, które mają taką ochotę i trochę pieniędzy, fotoradary i inne zmyślnie urządzenia, przekłada się w jakiś zauważalny sposób na spadek przestępców.

Z nostalgią wspominając o czasach jednej kamery przed gmachem jednej partii pomyślałam sobie (no co za nałóg!), że żyjemy co prawda w krainie szczęśliwości, „zielonej wyspie” wśród fal światowego kryzysu, społeczeństwo kocha swój rząd, Prezydenta, że o Premierze nie wspomnę... Co by jednak było, no bo wszystko przecież może się zdarzyć, gdyby nagle jakiś Rząd (no bo przecież nie ten), jakiś Premier czy Prezydent, całkiem hipotetycznie, społeczeństwu podpadł i zechciało by ono dać wyraz swoim poglądom w formie napisów na murach lub ulotek? Jako stary praktyk nie bardzo to sobie wyobrażam... Na szczęście, jak śpiewa popularny aktor: „Jest dobrze, jest dobrze, ale nie najgorzej jest...”

O czym - z przesadnym zapewne - niepokojem, ukryty przed monitoringiem, myśli sobie Krzysztof Dobrecki.

Listy
z Berdyczowa

Krzysztof
Dobrecki

Na Wydziale Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego zainstalowano kamery... Mniej więcej trzy na każdym piętrze. Od tej chwili ważny wzrok Pana Portiera śledzi nasz każdy ruch i krok. Względnie intymnie jest tylko w ubikacjach. Poczuję się cholernie bezpiecznie, choć właściwie i do tej pory nie czuję większego zagrożenia. Mój Wydział nie znajduje się raczej w pierwszej dziesiątce celów międzynarodowych terrorystów, przez cztery lata mojej bytności na nim nie zaatakował mnie także żaden zdesperowany student, nie słyszałem też o włamaniu, którego celem mogła być właściwie kreda i gąbka do czyszczenia tablicy. Myśląc nad celem tej (kosztownej zapewne) inwestycji, doszedłem do wniosku, że służyć ma głównie sprowadzeniu na właściwą drogę europejskiej poprawności studentów i niektórych wykładowców, którzy - wbrew światowym trendom - popalali w zakamarkach szacownej Uczelni. Skutek jest taki, że póki co nienawrócono

Poczucie (nie) bezpieczeństwa

palacz schodzi pieszo (brak windy) z czwartego piętra na dziedziniec przed Wydziałem i tam oddaje się zgubnemu nałogowi. Powoduje to oczywiście wydłużenie przerw między zajęciami i ewentualny spadek wydajności pracowników administracyjnych. Myśląc dalej (taką już mam przypadłość) nad casusem kamer śledzących nasze codzienne życie, nie omieszkalem przypomnieć sobie, jak to w czasach „komuny”, cała Warszawa miała jedną, jedyną kamerę śledzącą ruch i zachowanie obywateli wokół ronda przy Komitecie Centralnym. No prawda, kamera była jedna nie z braku chęci ówczesnych władz do śledzenia społeczeństwa, a z braku kasy i trudnych do zdobycia w całej RWPG technologii. Dzisiaj zrobiliśmy ogromny krok naprzód. Nie tylko każdy zakamarek Stolicy, ale każda Pipidowa, „zachęca” przyjeźdnego rozmieszczoną na rogatkach informacją: „Miasto monitorowane”, każda stacja benzynowa, knajpa, kantor, szkoła, dumnie obwieszcza specjalną naklejką: „Obiekt monitorowany”. Oczywiście wszyscy się cieszą ze wzrostu bezpieczeństwa. Nie są u nas prowadzone takie badania (jak zwykle), ale jak wynika z badań brytyjskich, statystyczny mieszkaniec Londynu, w drodze do pracy i kręcąc

szefowi, a że w niemieckich biurach na kierowniczych stanowiskach przeważają mężczyźni więc kobietom przypada rola otwierania drzwi. Wiąże się to - jak mi wyjaśniono - z równouprawnieniem i jest wynikiem walki niemieckich kobiet o równe traktowanie.

W takim razie, ja za takie równouprawnienie dziękuję. Jeśli na tym ono polega, to beze mnie! Ja pod słowem „równouprawnienie” rozumiałam całkiem coś innego. A drzwi? Drzwi niech każdy sobie sam otwiera!

Kuny, dyby, Madejowe łoże, czyli wymiar sprawiedliwości w dawnych czasach

Współczesny norweski socjolog prawa - profesor Thomas Mathiesen - w świetle przebadanych przez siebie dokumentów twierdzi, że więzienie jest przede wszystkim środkiem represji stosowanym wobec osób pochodzących z nizin społecznych. Im wyżej się wspinamy po drabinie społecznej, tym przestępstwa są mniej precyzyjnie zdefiniowane, kary mniejsze, a prawdopodobieństwo doprowadzenia do prawomocnego wyroku niewielkie.

Ilustracja z Bambergische Peinliche Halsgerichtsordnung, kodeksu karnego z roku 1507.

A jak kiedyś wyglądała sprawiedliwość?

Przed wszystkim należy pamiętać, że rodzaj kary zależał od pochodzenia winnego. Po drugie, większość kar wykonywano publicznie, gdyż miały za zadanie odstraszyć potencjalnych przestępców, ale jednocześnie służyć rozrywce.

Od czasów średniowiecza jedną z najpopularniejszych kar stosowaną wobec pospółstwa były kuny, czyli dwuczęściowe obręcze żelazne przytwierdzone łańcuchem do drzwi kościoła bądź ratusza. Kuny zakładano na szyję lub rękę skazańca i zamykano na kłódkę. Kara stania w kunie nie miała charakteru hańbiącego, chociaż narażała na kpiny. W metalowej „uścisk” obręczy trafiali - najczęściej w dni targowe lub podczas nabożeństwa - drobni przestępcy. „Upadłe kobiety” ozdabiano dodatkowo symbolicznym słomianym wiankiem lub nakazywano im trzymać w rękach przez czas trwania kary zapaloną świecę. Gorzej miały kłótlive przekupki i stręczycielki, którym zawieszano na szyi ok. 15 kilogramowy kamień hańby.

Innym sposobem wymierzania sprawiedliwości były dwie złożone drewniane kłody z wycięciami na nogi - dyby. Wynalazek ten sprowadzono do Polski prawdopodobnie z Niemiec, stąd jego nazwa dyby od niemieckiego słowa Dieb - złodziej. Stosowano je wobec ludzi, którzy dopuścili się poważniejszych występków. Delikwenta trzymano w nich przez dwa, trzy tygodnie o chlebie i wodzie (jednego dnia chleb, drugiego woda). W razie recydywy kara bywała wzmacniana przez „ciągi postronkowe” (chłosty sznurem) lub

bicie w stopy (podeszwy stóp są jedną z najbardziej wrażliwych partii ludzkiego ciała). Zamknięcie w dyby niosło za sobą upokorzenie. Czasami stosowano je wobec wyjątkowo niesfornych żaków.

Cudzołożnika bądź oszusta czekało natomiast postawienie pod pręgierzem i wychłostanie albo napiętnowanie gorącym żelazem. Skazany był wystawiony na widok publiczny, aby w ten sposób ostrzec przed nim miejscowe społeczeństwo. Postawiony pod pręgierzem tracił często prawa obywatelskie i zostawał wypędzony z miasta. Piętno wypalano zazwyczaj na policzku lub czole, aby każdy mógł widzieć, że dana osoba jest przestępcą. Tak np. został ukarany rzeźbiarz Wit Stwosz, któremu rada miejska Norymbergi zarzuciła fałszerstwo dokumentów. Postawienie pod pręgierzem i napiętnowanie nosiły znamiona hańby. Do XVII wieku stosowano również kary okaleczania np. za krzywoprzysięstwo obcinano palce prawej ręki lub język.

I tak przeszliśmy do najsroźszej kary - kary śmierci. Wykonanie jej zależało od pochodzenia skazanego i rodzaju popełnionego przestępstwa. Szlachcica np. za zdradę stanu karano mieczem. Egzekucję zwykle przeprowadzano nocą w miejscu zamkniętym, a rodzinie pozwalano wyprowadzić winowajcę zwyczajny pogrzeb z nabożeństwem przy porannym biciu w dzwony. Do wykonania wyroku na mieszczanach używano toporów, a chłopów po prostu wieszano. Za przestępstwa przeciwko moralności (kazirodstwo, homoseksualizm, bigamia) oraz za fałszowanie monet i czary groził stos. Na łamanie kołem lub poćwiartowanie skazywano

Jolanta
Helena
Stranzenbach

wyłącznie mężczyzn. Częścią kary było rozwieszenie poćwiartowanych szczątków przy bramach miejskich „ku przestrodze”. Dzieciobójczynie topiono zawiązane w worku lub zakopywano żywcem.

W sprawach gardłowych to znaczy takich, w których groziła kara śmierci, używano od XV wieku tortur. Służyły one jednak do zdobywania informacji, a nie do zabijania. Były metodą śledczą nie karą. Zazwyczaj w zamkowych i ratuszowych piwnicach znajdowały się oddzielne izby zwane przez lud „męczarniami”. Najczęściej w suficie takiego pomieszczenia osadzano hak żelazny, na którym podciągano nieszczęśnika za związane do tyłu ręce, często przymocowując mu do nóg dodatkowo ciężary. Bardziej wyrafinowanym narzędziem tortur było Madejowe łoże (nazwa podobno pochodzi od rozbójnika Madeja), zwane także łożem sprawiedliwości, w formie ławy z kołowrotem służącym do wyłamywania kończyn. W czasie takiego przesłuchania stosowano dodatkowo przypiekanie pod pachami oraz miażdżenie palców. Torturom nie wolno było poddawać szlachciców, duchownych, dzieci i starców. W przesłuchaniu brał udział sędzia albo wójt, dwóch ławników i pisarz miejski. Niestety przepisy prawne obowiązywały w Rzeczypospolitej przeważnie tylko w miastach. W roku 1546 król Zygmunt Stary przyrzekł szlachcie nie wtrącać się w spory między feudalami a ich poddany. W praktyce oznaczało to, że pan mógł z przywiązaniem do ziemi kmieciem robić co mu się żywnie podobało. Pierwszym władcą europejskim, który zniósł tortury, był król pruski Fryderyk Wielki. Uczynił to kilka dni po przejęciu władzy w roku 1740. W Rzeczypospolitej w 1775 roku opinią publiczną wstrząsnęła sprawa szlachcica Stokowskiego, właściciela Doruchowa w powiecie ostrzeszowskim. Kazał on w wymyślny sposób torturować i żywcem spalić 14 kobiet oskarżonych przez jego żonę o to, że szkodziły jej zdrowiu i dobytowi. W związku z tą sprawą, na wniosek króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, sejm uchwalił rok później zakaz stosowania tortur w czasie śledztwa i dochodzenia spraw o czary.

Niestety ani Fryderyk Wielki ani Stanisław August, ani żaden inny ustawodawca nie osiągnął w pełni zamierzonego celu i tortury do dziś są hańbą ludzkości. Szczycimy się, że wyrośliśmy z barbarzyństwa wieków dawnych, a przecież opinią publiczną co rusz wstrząsa jakaś sprawa związana z bestialskim traktowaniem domniemyanych złoczyńców, których wina często jest wymysłem polityków lub ideologów.

Wierzę w życie wieczne...

Wybitny grecki wódz i polityk Perykles (+429 przed narodzeniem Chrystusa), powiedział: „Naród będzie oceniany według tego, jak grzebał i szanował swoich umarłych”. Stosownie do tego można powiedzieć: Człowieka ocenia się według tego, jaki ma stosunek do swoich Bliskich zmarłych.

Za nami znowu kolejne w życiu, pełne egzystencjalnej zadumy, święta Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny. Z odwiedzinami cmentarzy i grobów, z wdzięczną pamięcią i modlitwą za zmarłych rodziców, krewnych, przyjaciół, dobroczyńców, patriotów, łączy się ściśle myśl o własnej przemijalności. Trzeba mieć niezwykle „grubą skórę”, by nie pomyśleć także o końcu własnego życia. Nie wiemy, kiedy to będzie ani w jakich okolicznościach. Ta perspektywa wywołuje w nas na ogół niepokój i lęk. To jest naturalne i ludzkie. Ale nad nieuniknionym wydarzeniem śmierci promienieje nadzieja na życie „po drugiej stronie” – tak wierzono zawsze, odkąd sięga ludzka pamięć.

Jako chrześcijanie wierzymy w Jezusa Chrystusa, Syna Bożego. Od chwili chrztu należymy do niego. Nasz los jest nierozłącznie związany z jego losem. On doświadczył śmierci, jak każdy człowiek. Ale tę śmierć przezwyciężył – dla siebie i dla wszystkich ludzi: został przez Ojca wskrzeszony do nowego, chwalebego, wiecznego życia. To dlatego nasze wyznanie wiary (skład apostoelski) w niedzielnej mszy świętej kończymy słowami: „Wierzę w życie wieczne”.

„Życie wieczne”, „przyszły świat”, „wieczny odpoczynek” – co to jest? Jak mam to sobie wyobrazić? Co czeka mnie po śmierci? Uczono mnie tak: Po śmierci moja dusza idzie do wieczności, a ciało złożone do ziemi zamieni się w proch. Dopiero w dniu ostatecznym zostanie ono wskrzeszone, tzn. ożywione przez duszę, i wtedy zmartwychwstanę na Sąd Ostateczny. A po nim: niebo, czyściec albo piekło!

I tutaj moja pierwsza trudność. Bo człowiek to psychofizyczna jedność, jeden byt. Dusza to wewnętrzna strona ciała, a ciało to zewnętrzna strona duszy. Ta jedność jest tak ścisła, że w śmierci umiera cały człowiek. Ale przecież wierzymy, że „dusza ludzka jest nieśmiertelna”? Może więc jest tak, że w śmierci dokonuje się także zmartwychwstanie?

Przecież gdy umieram, przekraczam granice czasu i przestrzeni, a w wieczności jest zawsze „dziś”, zawsze „teraz”.

Chcę tu dać świadectwo mojej wiary w tym zakresie, mojej nadziei, którą żyję. Gdy umrę, moje „ja”, moja „osoba”, opuści czas i przestrzeń i odnowiona przez Boga przejdzie na „drugi brzeg”. Biblia zamiast abstrakcyjnego pojęcia „osoba” używa słowa „imie”. W księdze proroka Izajasza czytamy: „Nie lękaj się, bo cię wykupiłem, wezwałem cię po imieniu; tyś moim” (43,1) oraz: „Nazwałem ciebie twoim imieniem, pełnym zaszczytu, chociaż mnie nie znałeś” (45,4). W obu przypadkach idzie wprawdzie o Jakuba (Israela), ale mogę to odnieść także do siebie. A według ewangelisty Łukasza Jezus zapewnił nas: „Cieszcie się, że wasze imiona zapisane są w niebie” (Łk 10,20). Co znaczą te słowa dla mnie? Ufam, że nic innego jak to, iż w śmierci przedzieram się przez przestrzeń i czas, i otrzymuję w wieczności, w świecie Boga, „w domu Ojca” nowy sposób istnienia, istnienia także w ciele, ale już przenikniętym do końca duchem, czego wyobrazić sobie jednak teraz nie potrafię.

Gdy umieram staję przed Bogiem – Świętym i Miłością bez granic! W tym spotkaniu opadają ze mnie wszelkie maski, jakie w życiu nakładałem. Skończył się czas udawania, skrywania się za urzędem, funkcjami, tytułami, przywilejami. To czas prawdy. W tym niewyobrażalnym spotkaniu widzę w pełnym świetle dobro, które w życiu uczyniłem, ale też to, które zaniedbałem oraz wszelkie popełnione zło w myślach, słowach

Dr hab.
Jerzy Grześkowiak

i czynach. Uświadamiam sobie, jak w oślepiającym świetle błyskawicy czym mogłem się stać, a czym jestem w rzeczywistości. To spotkanie z Bogiem bez osłonek staje się spotkaniem z samym sobą. Sąd Boga nade mną staje się samosądem. Z tym, że światło, które otwiera mi oczy naprawdę o mnie, pochodzi od Tego, przed którym stoję – od Miłości i Świętości. To spotkanie „oko w oko” z Bogiem będzie wstrząsającym i bolesnym przeżyciem prawdy o sobie. Winy nie można już ukryć. Targa mną żal, ból, wstyd, wewnętrzne cierpienie, że zawiódłem i równocześnie proszę, i błagam o wybaczenie, o miłosierdzie. I tak dokonuje się oczyszczenie, a więc to, co określamy pojęciem „czyściec” (chyba, że ktoś nadal woli pochodzące ze średniowiecza „sale tortur z ogniem”, „kotły z siarką i wrzącym olejem”, „kosmiczny obóz koncentracyjny”, „czasowe piekło”?...). A równocześnie w tym samym momencie, bo w wieczności u Boga jest „wieczne teraz”, doświadczam na sobie miłosierdzia Boga. On wydaje osąd i wyrok, a ten zgodnie z obrazem Boga objawionym nam przez Chrystusa nie może być inny jak przebaczenie i zbawienie.

A gdzie sprawiedliwość? – spytał mnie mój współbrat w wierze, gdy powierzałem mu swoje myśli. Odpowiedziałem: Z pewnością Bóg ma prawo do pokuty i kary, ale to jest raczej nasze ziemskie myślenie: „oko za oko, ząb za ząb”, jak w starotestamentalnej teologii, gdzie nie ma przebaczenia bez przelewu krwi. Ale Jezus nie mówił nigdy o tym, że Bóg wymaga ofiary jako warunku przebaczenia. Zbawia nas bez naszych zasług. Zanim zaistnieliśmy, już nas umiłował. On jest Miłością, tylko Miłością, zawsze Miłością. A miłość potrafi przebaczyć, nawet gdy po drugiej stronie nie ma żadnej miłości. W przypowieści o synu marnotrawnym Jezus objawił nam Boga jako Ojca, który nie będzie nas pytał o przeszłość, o poszczególne grzechy, (z kim, gdzie, ile razy, w jakich okolicznościach?...), lecz ucieszy się, że po „bezdrożach życia i wielu głupstwach” jesteśmy u Niego, rękę ozdobi drogocennym pierścieniem, założy szatę weselną i zaprosi na ucztę radości!... Tak wierzę! I tak ufam! Jezu, ufam Tobie!

mojemiesto@arcor.de

KATYŃ...

ocalić
od zapomnienia

Szanowni Państwo!

W roku szkolnym 2010/2011 Szkolny Punkt Konsultacyjny przy Konsulacie Generalnym RP w Monachium, realizuje program edukacyjny: „Katyń... ocalić od zapomnienia”.

Na wyżej wymieniony program składa się akcja sadzenia Dębów Pamięci, której organizatorem jest Stowarzyszenie Parafia, prowadzące rejestr sadzonych drzew. Ową inicjatywę wspiera również Instytut Pamięci Narodowej (IPN).

Głównym założeniem programu jest upamiętnienie ofiar Zbrodni Katyńskiej poprzez posadzenie 21.857 Dębów Pamięci. Każde z drzew będzie upamiętniało jedną zabita osobę.

Celem programu jest także zebranie, zarchiwizowanie i udostępnienie w postaci cyfrowej zdjęć, dokumentów i informacji o zamordowanych w 1940 r. Zostaną one umieszczone na portalu, poświęconym ofiarom Zbrodni Katyńskiej:

www.katyn-pamietam.pl

W imieniu organizatorów, proszę wszystkich Państwa, których bliscy zginęli w Katyniu w 1940 r., o podzielenie się tymi - jakże bezcennymi informacjami - na rzecz wyżej opisanego przedsięwzięcia.

Wszelkie informacje proszę dostarczać na adres mailowy: zofia_hojdak@tlen.pl lub telefonicznie: 08928979830.

Z góry dziękuję Państwu za współpracę,
Z pozdrowieniami,
Zofia Hojda (nauczyciel historii i wos w SPK)

Stuttgart Połączyła ich sztuka ELŻBIETA I LESZEK MULAS

Elżbieta i Leszek Mulas

Państwo Elżbieta i Leszek Mulas prowadzą własną działalność artystyczną w stworzonym przez siebie Kunstatelier Mulas w Stuttgarcie.

ONA - Elżbieta Mulas - artysta plastyk. Urodziła się 1960 roku we Wrocławiu. W latach 1980-85 studiowała ceramikę i malarstwo w tamtejszej Akademii Sztuk Pięknych. Od roku 1986 przebywa w Niemczech. Bierze udział w licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych. Wystawiała m.in. w Niemczech, Belgii, Watykanie i Polsce. Jest dyplomowanym pedagogiem, prowadzi z młodzieżą zajęcia ze sztuki.

Atelier Mulas

ON - Leszek Mulas - artysta ceramik. Urodził się w roku 1955. W Polsce, we Wrocławiu, miał pracownię ceramiki artystycznej. Po przybyciu do Niemiec, od ponad 21 lat, pracuje w królewskiej manufakturze porcelany Ludwigsburg. Organizuje wystawy, zajmuje się własnymi projektami ceramicznymi oraz restaurowaniem starych mebli ozdabianych malarstwem żony. Artystyczne małżeństwo, Elżbieta i Leszek Mulas mają dwoje dzieci - córkę i syna.

Kunstatelier Mulas

Prowadzone przez Elżbietę i Leszka Mulas Atelier mieści się w Stuttgarcie przy Bahnhof Obertürkheim 5. Otwarte zostało w 1997 roku, działając od tego czasu w obszarach malarstwa, grafiki, ceramiki, instalacji artystycznych oraz artystycznej renowacji mebli i pomieszczeń. W Atelier organizowane są specjalistyczne kursy, wystawy i cykliczne spotkania artystyczne.

KunstAtelierMulas
Bahnhof 5; 70329 Stuttgart-Obertürkheim
tel.: 0711 326473

Atelier Mulas

Atelier Mulas

Obraz dla Jana Pawła II

Leszek Mulas wspomina:

Rok 2004, kwiecień, pierwszy tydzień po Wielkanocy.

Moja żona Elżbieta brała udział w wystawie malarskiej w Ambasadzie RP przy Watykanie na temat „Edyta Stein - Patronka Europy”. W tym miejscu muszę wspomnieć o osobie księdza Witolda Broniewskiego ze Stuttgartu, dzięki którego inicjatywie i idei doszło do owej wystawy, a zarazem do spotkania z Ojcem Świętym. Możliwość uczestniczenia w Audjencji, a następnie wspólne nasze rodzinne przekazanie obrazu autorstwa mojej żony „Miłosierdzie Boże” osobiście Janowi Pawłowi II było wielkim duchowym przeżyciem.

Rodzina Mulas u Jana Pawła II

Misterium Lasu

Silva Doloris

Od 15 września do 6 października 2010 roku w Polskim Centrum Kultury w Monachium gościliśmy wystawę Elżbiety Mulas poświęconą ofiarom katastrofy smoleńskiej oraz zbrodni katyńskiej.

Najbardziej wstrząsającym motywem wystawy o tytule „Silva Doloris” (Misterium Lasu) jest 96 połączonych ze sobą grafik symbolizujących wszystkie ofiary tragicznego lotu do Smoleńska.

Aktu otwarcia wystawy dokonała Konsul Generalna RP w Monachium Elżbieta Sobótka. Wykład o Katyniu wygłosił dr Peter März - dyrektor Bawarskiej Centrali Kształcenia

Misterium Lasu. O wystawie i jej twórczyni mówi ks. prof. Witold Broniewski

Politycznego, a o wystawie i jej twórczyni opowiedział ks. prof. Witold Broniewski, promotor artystki, a zarazem wielki znawca twórczości Elżbiety Mulas.

In Baden-Württemberg e.V.

Postfach 30 07 26, 70447 Stuttgart

Polskie Stowarzyszenie
Społeczno-Kulturalne
w Badenii-Wirtembergii T.z.

www.pssk.de

Polskie Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne w Badenii - Wirtembergii działa w Stuttgarcie od 1980 roku (zarejestrowane od lutego 2006). W pomieszczeniu Stowarzyszenia odbywają się: odczyty, dyskusje, prelekcje z przeżyciami, wieczory muzyczne, spotkania przy kawie. Stowarzyszenie posiada bibliotekę i videotekę.

Cele Stowarzyszenia:

- pielęgnacja i rozwój życia społecznego i kulturalnego wśród Polaków w Niemczech,
- tworzenie i popieranie polsko - niemieckiego dialogu kulturalnego i społecznego,
- udział w życiu interkulturalnym w Niemczech.

Kultura polska jest dla nas podstawą zachowania własnej tożsamości indywidualnej i grupowej umożliwiającej jednocześnie właściwy stosunek do niemieckiego otoczenia, poznanie siebie i innych poprzez kulturę i historię obu narodów, polskiego i niemieckiego. Powinna ona służyć otwartości i prawdziwej, twórczej przyjaźni.

Działalność Stowarzyszenia bazuje na współpracy jego członków i sympatyków i jest finansowana ze składek członkowskich, datków i ewentualnych dotacji na poszczególne przedsięwzięcia programowe.

Stowarzyszenie jest organizacją użyteczności publicznej, niezależną od partii politycznych, grup gospodarczych, organizacji religijnych i interesów indywidualnych.

Zarząd Polskiego Stowarzyszenia
Społeczno - Kulturalnego
w Badenii - Wirtembergii

Barbara Müller

POL-KWIAT
EKSPRES
KWIATOWY
gwarantujemy
100% satysfakcji

KWIATY DO POLSKI

do NIEMIEC i innych państw

Najodpowiedniejszym prezentem są kwiaty, one powiedzą wszystko, nawet to czego nieraz głośno wstydzimy się powiedzieć

Na każdą okazję

W naszej ofercie między innymi:
Bukiety okolicznościowe + sekt lub bomboniera, kawa, maskotka, kosze kwiatowe, kosze obfitości, wiązanki, wieńce...

Tanio, Szybko i Solidnie - Zapraszamy

Tel: 07021 861 169

NIE ZWLEKAJ
najlepiej zobacz lub zadzwoń już teraz !!!

www.polkwiat.eu

Maluszki z zespołu Polonia

Razem we Wspólnej Europie

Już po raz piętnasty gościliśmy w Monachium utalentowaną młodzież na Polsko-Niemieckim Festiwalu Kultury Dziecięcej „Razem we Wspólnej Europie”.

W przeddzień koncertu galowego, który się odbył 18 września miał miejsce 6. finał polonijnego konkursu piosenki, którego laureatką została Renata Morning z Berlina. W koncercie galowym, obok finalistów konkursu piosenkarskiego, wystąpiły m.in. zespoły folklorystyczne „Tyszanie” i „Polonia”, grupy tańca nowoczesnego z Radomia, Gdyni, Monachium i Taufkierchen oraz młodzi wirtuozi skrzypiec. Liczna publiczność niezwykle

ciepło przyjęła Karolinę Sawkę ze Szczecina, podopieczną Fundacji Anny Dymnej wspierającej utalentowane, niepełnosprawne dzieci. W festiwal wpisał się także występ zespołu „Polonia” na jubileuszowym koncercie z okazji Oktoberfestu. Festiwalowa młodzież uczestniczyła również w tradycyjnym, nieodłącznym związanym ze świętem piwa, folklorystycznym pochodzie ulicami stolicy Bawarii. Organizatorem Festiwalu „Razem we Wspólnej Europie” jest Polsko-Niemieckie Towarzystwo Folklorystyczne POLONIA. Kierownictwo artystyczne i organizacja dr Elżbieta Zawadzka. Koordynacja – Ewa Wczasek. Projekt realizowany dzięki wsparciu Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów, a także Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Stowarzyszenia Wspólnota Polska, Senatu RP i Kancelarii Kraju Związkowego Bawarii. (bezet)

Halina Menhard nie żyje

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 25 września 2010 roku zmarła w Monachium w wieku 82 lat s.p. HALINA MENHARD

Pochodziła z Białej Podlaskiej. Ponad 26 lat pracowała, jako ceniona sekretarka, w Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa. Cieszyła się powszechnym szacunkiem wśród monachijskiej Polonii.

Urna z prochami Haliny Menhard spoczęła w grobie rodzinnym, na Nordfriedhof w Monachium.

Wyrazy współczucia Rodzinie Zmarłej składają Przyjaciele.

Pomnik Chopina w Monachium

W ramach obchodów Roku Chopinowskiego, 18 października 2010 r., w monachijskim Parku Poetów odsłonięto pomnik Fryderyka Chopina.

Foto: M. Perlu

Józek Nowak rzeźbi statuetę Chopina.

Obok dwusetnej rocznicy urodzin kompozytora upamiętnia on koncert jaki dał Chopin 28 sierpnia 1831 roku, w sali koncertowej monachijskiego Towarzystwa Filharmonicznego. Statua Chopina, która stanęła w prestiżowym miejscu, w pobliżu Bawarskiej Kancelarii Państwa, jest dziełem Józka Nowaka, artysty rzeźbiarza, od 17 lat zamieszkałego i tworzącego w Bawarii. Wykonana została w drewnie, a następnie odlana w brązie. Mierzy dwa i pół metra (z cokołem 2,75) i waży 150 kg.

X lat Centrum Kultury Polskiej w Monachium

8 października 2010 r. uroczystie obchodzono 10. rocznicę powstania Centrum Kultury Polskiej w Monachium.

Honorowym gościem była założycielka Centrum, obecnie Konsul Generalna RP w Kolonii – Jolanta Róża Kozłowska. Z Warszawy przybyła wicedyrektor Dep. Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej Monika Fabijańska. Miasto Monachium reprezentowała radna Beatrix Zurek. Obecni byli przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, instytucji i organizacji współpracujących z Centrum, a także liczna Polonia. O oprawę artystyczną zadbał znany saksofonista – prof. Leszek Żądło. Uroczystość odbyła się na tle grafik Magdaleny Lazar, Agnieszki Rokickiej, Katarzyny Malinowskiej i Karoliny Kłos. Zdecydowany rozkwit działalności Centrum Kultury Polskiej przypada na ostatnie cztery lata, kiedy to Konsulatem RP w Monachium kieruje Konsul Generalna Elżbieta Sobótko, a szefową Centrum jest Konsul ds. Kultury - dr Grażyna Strzelecka. Wspiera ją referent ds. kultury Ewa Ciepluch. Tylko w roku 2009 Centrum Kultury Polskiej w Monachium zorganizowało aż 78 imprez. Zdaniem konsula Grażyny Strzeleckiej obecne możliwości dalszego rozwoju tej placówki są na wyczerpaniu. By zapobiec stagnacji konieczne są nowe etaty i zwiększenie budżetu. Centrum ma swoją stronę internetową: www.polnisches-kulturzentrum.de.

Aktu odsłonięcia dokonała bawarska minister ds. Europy, Emilia Mueller i Władysław Bartoszewski – pełnomocnik rządu Donalda Tuska ds. kontaktów polsko-niemieckich. Projekt pilotował Konsulat Generalny RP w Monachium z jego szefową Elżbietą Sobótką na czele. Pomnik został ufundowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz sponsorów prywatnych - Halinę i Mirosława Pieńkowskich. MM

Discopolo w Chinach

Bayer Full - polski zespół discopolowy robi oszałamiającą karierę w Chinach.

foto: www.bayerfull.pl

Jak informuje „Dziennik Gazeta Prawna”, podpisał on kontrakt na wydanie 67 mln płyt. Bayer Full rozpoczął podbój Chin od występów na targach Expo 2010 w Szanghaju, promując tam polską kulturę piosenkami w języku chińskim. Ich przebój „Bo wszyscy Polacy to jedna rodzina” to w wydaniu chińskim „Polak i Chińczyk to jedna rodzina”. Bayer Full jest jednym z najpopularniejszych zespołów polskiej muzyki tanecznej disco polo. Powstał w roku 1984. Liderem i wokalistą grupy jest Sławomir Świerzyński. Przed kontraktem z Chinami zespół nagrał 19 płyt autorskich o łącznym nakładzie ponad 16 milionów egzemplarzy. MM

Oktoberfest 2010

W tym roku Oktoberfest obchodził swoje 200. urodziny

Oktoberfest, święto piwa, odbywa się w Monachium od 1810 roku i jest jednym z największych festynów ludowych na świecie. Na przełomie września i października na położonych w centrum miasta błoniach przez ponad dwa tygodnie trwa piwne szaleństwo. Towarzyszy mu wesołe miasteczko, a raczej miasto, z atrakcjami niejednokrotnie mrozącymi krew w żyłach. Największe namioty mogą pomieścić ponad 10 tys. piwoszy. Ogółem do dyspozycji

jest ponad 100 tys. miejsc siedzących w namiotach i... ponad tysiąc w toaletach. Ponadto w męskich przybytkach przygotowano 850 metrów „miejsc stojących”.

W tym roku cena piwa wahała się od 8,30 – 8,90 euro. Prawie 7 milionów gości z całego świata wypiło, rekordową ilość, 7 mln „masów” (jednolitrowe kufle) złocistego trunku. Zjedzono 117 wołów, 59 cielaków i setki tysięcy pieczonych kurczaków.

W znajdującym się na miejscu biurze rzeczy znalezionych na właścicieli czekało 770 dowodów osobistych, 440 portfeli, 366 kluczy, a także królik, aparat słuchowy i... sztuczna szczeka.

Zanotowano 37 zagubionych i na szczęście odnalezionych dzieci, 62 bójk z kuflami w dłoniach, 140 uszkodzeń ciała, oraz 30 rannych podczas interwencji policjantów. Następny Oktoberfest za niespełna rok - od 17 września do 3 października 2011.

XV Polsko-Niemiecki Festiwal Kultury - "Razem we Wspólnej Europie" Część II.

KUŹNIA TALENTÓW MONACHIUM 2010

KONCERT GALOWY
Sobota, 20 listopada 2010
godz. 17.00
Anton - Fingerle - Bildungszentrum
Schlierseest. 47

WSTĘP WOLNY!

WYSTĄPIĄ
MŁODE GWIAZDY WOKALISTYKI, LAUREACI PRESTIŻOWYCH KONKURSÓW I FESTIWALI, NADZIEJE POLSKIEJ PIOSENKI

Katarzyna Głowska - finalistka Konkursu Debiutów Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu, laureatka 10 nagród Grand Prix, Super Grand Prix i Nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Olga Barej - laureatka "Szansy na sukces", współpracuje z Telewizją Polską przy nagraniach piosenek do filmów dla dzieci.

Maja Panicz - laureatka prestiżowych festiwali Piosenki Aktorskiej i Poezji Śpiewanej, Nagroda na festiwalu "Tomaszowska wiosna".

Filip Rychcik - laureat "Szansy na sukces", Nagroda Grand Prix Festiwalu Piosenki Chrześcijańskiej, I. Miejsce na festiwalu "Magia Italiana".

Joanna Pszczoła z Brukseli - piosenkarka, kompozytorka, reporterka radia FM BRUSSEL, śpiewa w duetach ze znanymi artystami belgijskimi.

Marta Potempa z Kolonii - poetka, kompozytorka, pedagog śpiewu, laureatka nagrody specjalnej za twórczość polonijną.

Ewa Kamiński z Norymbergii - występ w ramach promocji młodych talentów polonijnych na terenie Bawarii.

Agnieszka Wczasek z Monachium - w programie "Powróćmy jak za dawnych lat"

a także

Gość specjalny
Agnieszka Hekiert
Monachium - Warszawa

Wybitna wokalistka jazzowa, Vocal Coach w programach telewizyjnych: FabrykaGwiazd, My Camp Rock, Mam Talent, współpraca z Bobbym McFerrinem.

Organizacja: Stowarzyszenie Kultury Polonia e.V. w Monachium
Projekt i kierownictwo artystyczne: dr. Elżbieta Zawadzka. Info: Tel: 089/ 63 74 174

Projekt realizowany dzięki wsparciu Pełnomocnika Rządu Federalnego ds. Kultury i Mediów na podstawie uchwały niemieckiego Bundestagu a także: Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" ze środków Senatu RP i Kancelarii Kraju Związkowego Bawarii.

Der Beauftragte der Bundesregierung für Kultur und Medien

Touring europe

FUNDACJA WSPÓŁPRACY POLSKO-NIEMIECKIEJ STIFTUNG FÜR DEUTSCH-POLNISCHE ZUSAMMENARBEIT

SINDBAD

polonik

MOJEMIASTO

Druckerei ELFA

samo życie

Od ponad 20 lat z Wami **Ireneusz Czlonka**

Dypl. Księgowy, certyfikat Steuerberaterkammer

- ⊙ Księgowość
- ⊙ Podatki
- ⊙ Obsługa firm i osób prywatnych

Tel. 089/570 21 40 Siglstr. 15, 80686 München

Problemy?...

Steuernummer? Kindergeld?
Buchhaltung?

Zajmij się tym co lubisz,
my rozwiążemy Twoje
problemy -
szybciej i tanio!

BBL-Service
Büro · Buchhaltung · Lohnbuchhaltung

- księgowanie bieżących operacji gospodarczych
- nadzór dłużników i wierzycieli
- sortowanie i porządkowanie dokumentów księgowych
- wsparcie przy bieżących postępowaniach firmowych
- nadzór terminów świadczeń podatkowych
- przygotowanie dokumentów, ułatwiających wszelkie decyzje przedsiębiorcze
- pomoc w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w Niemczech

Tel: 0174-6226719
Tel: 0174-6226811

Mitglied im Bundesverband selbständiger
Buchhalter und Bilanzbuchhalter

Paul- Heyse-Str. 6
80336 München

Tel.: 089 / 322 123 78
Fax: 089 / 322 123 79

Kancelaria Adwokacka

Zakres możliwych porad prawnych:

- Doradztwo w zakresie prawa pracy
- Rejestracja działalności gospodarczej
- Zakładanie spółek cywilnych oraz kapitałowych
- Sprawdzanie i opracowywanie wszelkich typów umów gospodarczych i prywatnych
- Dochodzenie wierzytelności pozasądowo oraz sądowo
- Obrona przy wykroczeniach i w sprawach karnych

Olaf Groborz

Donnersbergerstraße 46, 80634 München
S-Bahn Donnersbergerbrücke U1 Rotkreuzplatz

Tel.: 0 89/13 95 83 72 Fax.: 0 89/13 95 83 73 Email: olaf.groborz@gmx.de

Jak wypowiedzieć umowę ubezpieczenia zdrowotnego...

Marcin Studencki

Opisane poniżej reguły dotyczą pełnego prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego (niem. Krankheitskostenvollversicherung inkl. Pflegepflichtversicherung).

Minimalny okres umowy ubezpieczeniowej wynosi zazwyczaj 2 lata. Oznacza to, że zawierając po raz pierwszy umowę prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, ubezpieczalnię można zmienić najwcześniej po upływie 2 lat ubezpieczeniowych. Rok ubezpieczeniowy trwa najczęściej równoważny z rokiem kalendarzowym. W takim przypadku minimalny okres ubezpieczenia wynosi 2 pełne lata kalendarzowe. Np. przy ubezpieczeniu zawartym w lutym 2008 r., umowę po raz pierwszy można wypowiedzieć dopiero do końca 2010 r. Wypowiedzenie należy złożyć najpóźniej 3 miesiące przed upływem roku ubezpieczeniowego. Jeżeli się tego nie uczyni, umowa przedłuża się automatycznie o kolejny rok.

Wyżej opisane prawo to tzw. *ordentliches Kündigungsrecht*. Poza nim istnieje prawo do wypowiedzenia umowy w przypadku wystąpienia szczególnych okoliczności, tzw. *außerordentliches Kündigungsrecht*. Należy do nich przede wszystkim podwyższenie składki ubezpieczeniowej. Umowę można wówczas wypowiedzieć w terminie do 1 miesiąca

od momentu otrzymania informacji o podwyżce.

Większość ubezpieczalni planuje podwyżki składek z początkiem przyszłego roku. Należą do nich m.in.: ARAG, AXA, Central, Deutscher Ring, DKV, Gothaer, Hallesche, Münchener Verein, R+V. Informacje o podwyższeniu składek będą rozsyłane najprawdopodobniej na przełomie listopada i grudnia. Należy je dokładnie czytać. Pisma są często celowo tak sformułowane, by odciągnąć uwagę od podwyżek i spowodować, że klienci przegapią 1-miesięczny okres wypowiedzenia.

W razie chęci zmiany ubezpieczyciela, kolejność postępowania powinna być następująca. Po otrzymaniu informacji o podwyżce, należy złożyć wniosek w innej ubezpieczalni. Po otrzymaniu polisy ubezpieczeniowej należy złożyć pisemne wypowiedzenie umowy w poprzedniej ubezpieczalni, pamiętając o 1-miesięcznym okresie wypowiedzenia. Dodatkowo poprzedniej ubezpieczalni należy przedłożyć potwierdzenie nowego ubezpieczenia. Tylko w ten sposób poprzednia umowa zostanie definitywnie rozwiązana.

Inną szczególną okolicznością upoważniającą do wcześniejszego wypowiedzenia umowy ubezpieczeniowej jest wymeldowanie miejsca zamieszkania w Niemczech. Można wówczas wypowiedzieć umowę z końcem miesiąca, w którym nastąpiło wymeldowanie.

Autor artykułu
jest doradcą w firmie
PLDF GmbH - Polscy Doradcy Finansowi
kontakt: 0177 9683 846

pldf® Polscy Doradcy
Finansowi

- **ubezpieczenie zdrowotne** (bez konieczności płacenia zaległych składek)
- **ubezpieczenie emerytalne** z państwowymi dotacjami
- **ubezpieczenie komunikacyjne** (zaliczenie zniżek z Polski, specjalne taryfy dla firm budowlanych)
- **kredyty** (konsumpcyjne i mieszkaniowe)
- **ubezpieczenie życia, niezdolności do pracy, kosztów prawnych, OC prywatne** i inne

Biuro w Monachium
Landwehrstr. 2 (niedaleko Karlsplatz/Stachus)
Tel. (0) 89 590 68 590

www.pldf.de

**pomnażaj
swoje oszczędności
INWESTOWANIE**

**zadbaj
o swoją emeryturę
OSZCZĘDZANIE**

**zabezpiecz
najbliższych i majątek
UBEZPIECZENIA**

**Przełomowe orzeczenie
Pierwszego Senatu
Federalnego Trybunału
Konstytucyjnego z dnia
21.07.2010/1 BvR 420/09.**

Władza rodzicielska dla ojców dzieci pozamałżeńskich

w świetle najnowszego
orzeczenia Federalnego
Trybunału Konstytucyjnego

(Bundesverfassungsgericht)
z dnia 21.07.2010 r.

Zgodnie z dotychczasową i wciąż jeszcze aktualną w Niemczech regulacją prawną rodzice dziecka, którzy nie są małżeństwem, mają możliwość niezależnie od tego, czy mieszkają razem czy nie, wspólnie sprawować opiekę rodzicielską, co wynika z § 1626 a niemieckiego kodeksu cywilnego BGB, jeżeli oboje tego chcą i złożą stosowne oświadczenia dotyczące prawa do opieki rodzicielskiej, co można uczynić także już przed urodzeniem dziecka.

Jeśli oświadczenia takie nie zostały złożone, to generalnie władzę rodzicielską nad dzieckiem nieślubnym otrzymuje sama matka, bez wyrażenia przez nią zgody władza rodzicielska nie może być przekazana ojcu. Ojciec nie nabywa władzy rodzicielskiej automatycznie z mocy prawa.

W przeciwieństwie do regulacji niemieckich prawo polskie, a także prawo wszystkich pozostałych 27 krajów członkowskich Unii Europejskiej, przewiduje wspólne wykonywanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi nieślubnymi, pod warunkiem, że ojcostwo ustalone jest w sposób prawnie wiążący, jak to formuluje art. 93 § 1 polskiego kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (KRO): „władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom”.

Nie ma tu więc rozróżnienia, czy rodzice są małżeństwem czy nie.

W konsekwencji orzeczenia Federalnego Trybunału Konstytucyjnego ustawodawca niemiecki zmuszony jest teraz do zmiany sytuacji prawnej w tym zakresie.

Federalny Trybunał Konstytucyjny orzekł mianowicie, że naruszone zostają prawa rodzicielskie do dziecka nieślubnego wynika-

**Kancelaria Anja Czech
z zakresem porad prawnych
w sprawach prawa rodzinnego,
prawa pracy
oraz prawa gospodarczego.**

Anwaltskanzlei Czech

Nymphenburger Strasse 20
80335 München
U-Bahn Stiglmaierplatz
(jedna stacja za Hauptbahnhof)

Tel.: +49 (0) 89 51 51 49 53
Fax: +49 (0) 89 54 82 82 85
Mobil: +49 (0) 172 833 14 83

www.anwaltskanzlei-czech.de

Rechtsanwältin Anja Czech

jące z art. 62 niemieckiej ustawy zasadniczej (Grundgesetz: GG), kiedy w przypadku braku zgody matki ojciec generalnie pozbawiony zostaje możliwości wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem i nie może wnieść o sądowe sprawdzenie, czy ze względu na dobro dziecka nie należałoby mu powierzyć władzy rodzicielskiej wspólnie z matką bądź jemu samemu zamiast matki.

Praktycznie oznacza to, że do chwili wejścia w życie nowych uregulowań paragraf 1626 a kodeksu BGB stosowany będzie pod takim warunkiem, że sąd rodzinny powierzy rodzicom na wniosek jednego z nich (najczęściej ojca) wspólnie władzę rodzicielską bądź część tej władzy, jeśli można oczekiwać, że służyć to będzie dobru dziecka.

Praktycznego znaczenia nabiera ten fakt szczególnie w sytuacji, kiedy ze względu na zagrożenie dobra dziecka matka pozbawiona zostaje władzy rodzicielskiej nad dzieckiem lub zachowuje ją z ograniczeniem bądź jeżeli władza rodzicielska matki jest na trwałe zawieszona.

Uzasadnieniem jest tu podstawowa przesłanka, że dobro dziecka wymaga, by miało ono od urodzenia osobę, która może w jego imieniu działać w sposób prawnie wiążący.

Tym samym nie można automatycznie wykluczać wykonywania władzy rodzicielskiej przez ojca, bez możliwości sprawdzenia takiej konieczności przez sąd.

Samo uznanie ojcostwa zawiera oświadczenie ojca, że jest on ojcem dziecka pozamałżeńskiego i że chce być ojcem tego dziecka w sensie prawnym. Jeżeli matka dziecka wyraża na to zgodę, to według

ustawy występuje domniemanie zgodności faktów i oświadczający nabywa automatycznie prawne ojcostwo.

Ale to nie otwiera ojcu pozamałżeńskiego dziecka generalnie drogi do wykonywania władzy rodzicielskiej. Przeniesienie władzy rodzicielskiej na ojca bądź też wspólne jej wykonywanie przez oboje rodziców musi zawsze służyć dobru dziecka, a to zakłada, że relacje między rodzicami są tak nośne, że gwarantują w miarę bezkonfliktowe wykonywanie wspólnie powierzonej władzy rodzicielskiej. Ustawodawca wymaga tu minimum zgody między rodzicami. Jeśli zgody takiej nie ma, a rodzice nie są w stanie lub nie są chętni do kooperacji, to wspólne wykonywanie władzy rodzicielskiej nie może być w zgodzie z dobrem dziecka. Dzieje się tak w szczególności wtedy, kiedy konflikty między rodzicami rozgrywane się kosztem dziecka, co powoduje zagrożenie zdolności emocjonalnych i rozwoju dziecka. Przesłanki te należy sprawdzić w poszczególnym przypadku przy wsparciu urzędu ds. młodzieży (Jugendamt) oraz ewentualnego, a od czasu reformy prawa rodzinnego obowiązkowego dla dziecka, tak zwanego doradcy w postępowaniu. Trudniejsze przypadki nie pozwalające na jednoznaczne wyjaśnienie problemu, wymagają wręcz zasięgnięcia opinii biegłego psychologa.

Podsumowując należy z radością powitać nowe uregulowanie, ponieważ po raz pierwszy daje ono ojcu dziecka nieślubnego możliwość niezależnego od woli matki uregulowania kwestii władzy rodzicielskiej, otwierając drogę do sądowego sprawdzenia.

0 ekonomicznym podejściu do pieniądza cz.3

Beata Grygiel

**Długookresowo
vs. krótkookresowo –
Państwa system wartości**

Naturalnie zarówno model kont, jak i wskaźniki zasięgu finansowego (opisane w poprzednich wydaniach) są tylko praktycznymi środkami pomocniczymi. Są one sabotowane przez samo przedsiębiorstwo, jeśli system wartości nie jest dopasowany. Z pewnością dojdzie bowiem do „baaaardzo pilnych wydatków” (lub przeeeeewspaniałej „możliwości inwestycyjnej”), które wszystko zrujnują. Lub „caaaalkiem nagle” obroty na to nie pozwolą. Lub jakiegokolwiek inne wymówki Państwo znajdą. W rzeczy samej te praktyczne środki niosą ze sobą świetną zaletę: oferują Państwu sprawdzenie systemu wartości. Jeśli trzymają się Państwo praktycznych środków przez wiele lat i sprawia to Państwu przyjemność, to system wartości zgadza się całkowicie. W innym przypadku nie.

Nie oznacza to, że będą Państwo źle wykonywali inne zadania przedsiębiorstwa. Być może mają Państwo dobrą rękę do opracowywania strategii lub wyboru pracowników, Ale to oznacza, że nie osiągną Państwo z pewnością długotrwałego sukcesu, ponieważ będą Państwo tracili energię co najmniej w jej finansowej formie.

U podstaw systemów wartości znajdują się określone motywy. W przypadku postępowania z pieniędzmi motyw jest zawsze ten sam: ten, kto preferuje krótkotrwałe zaspokojenie potrzeb nad długookresowy rozwój, nigdy nie zbije majątku. Lub odwrotnie: ci, dla których krótkookresowy ból związany z rezygnacją z pewnych rzeczy jest gorszy niż długookresowy ból związany z tym, że nie osiągną swoich celów, zawsze będą biedni. A jako przedsiębiorcy nigdy nie osiągną niczego znaczącego.

Haczyk: tym, co nas najbardziej bezpośrednio motywuje do działania, jest krótkotrwały ból. Następnie krótkotrwała uciecha, później długookresowy ból, na końcu długotrwała uciecha. Pytanie warte nagrody: jak dokonać tego, żeby długotrwałe zadowolenie stało się ważniejsze niż krótkotrwały ból?

Coś można z pewnością osiągnąć poprzez trening mentalny. Można wzmacniać emocjonalne znaczenie długotrwałego marzenia i redukować znaczenie krótkotrwałego bólu lub strachu. Drogą do zmiany tych emocji jest storytelling (por. również system przedsiębiorcy). Jednak jednym z najbardziej efektywnych instrumentów jest również i tutaj: zderzenie z tym, co ma przynieść długookresowe zadowolenie i połączenie tego z krótkookresowym bólem. W przypadku fitnessu: krótkookresowy ból, którym obciąża mnie mój trener, przynosi długotrwały sukces.

Podsumowanie

Poprzez kombinację składającą się z praktycznych środków i zmiany systemu wartości można nauczyć się innego postępowania z pieniędzmi. Jest to ważne i ma charakter centralny, jednak prowadzi do długotrwałego sukcesu tylko wówczas, gdy zgadza się ze strategią przedsiębiorstwa. Również opracowania strategii można się nauczyć.

Osobisty komentarz

W publicznej dyskusji przywołuje się sporo osób zamożnych. Pominąwszy menadżerów (nie przedsiębiorców!), zbierających przedwcześnie (finansowe) laury, na które nie zasłużyli, chodzi według mojej oceny o całkowicie chybioną debatę zazdrości.

Pieniądze otrzymuje się za swój wkład dla wspólnoty – lub za oczekiwany wkład. Na tym tle wydaje się perwersyjne, gdy politycy i inne grupki, które nie potrafią obchodzić się z pieniędzmi, mówią o tym, że osoby zamożne muszą coś „oddać” wspólnocie. Jak gdyby oni po drodze dostali coś w prezencie. Ci, którzy stali się zamożni, osiągnęli ten stan najczęściej dzięki temu, że już coś

dali wspólnocie. Przedsiębiorcy, którzy wspólnocie nic nie dają, bardzo szybko karani są płaćtą.

W rzeczywistości ci, którzy stali się zamożni, należą do tej garstki, która inwestuje swoje środki w przyszłość, zamiast je natychmiast konsumować.

A wielu z nich wydaje również chętnie i dużo. Tylko nie na biurokrację. I nie tam, gdzie wędruje 90 procent wydatków – na konsumpcję, jak w naszym budżecie (= krótkookresowe zadowolenie lub unikanie bólu).

Jeśli chcemy znaleźć psychiczną przyczynę upadku wielkich imperiów, to leży ona zawsze w tym, że konsumpcja zwiększała się w porównaniu do inwestycji. Ludzie tracili nie tylko swoje długookresowe wi-
zje, lecz również przestawali cokolwiek w ich kierunku robić.

O autorze:

Mgr inż. Beata Grygiel -
doradca ekonomiczny w dziedzinie ekonomii,
księgowości i organizacji przedsiębiorstw dla
drobnych przedsiębiorców i dla
tzw. Existenzgründer
(rozpoczynających działalność na własny rachunek)

Grygiel - company support

Beata Grygiel

**Gwarantuje fachowe usługi dla Polonii przy rejestracji
i dalszym prowadzeniu działalności gospodarczej**

Twój partner w sprawach

- Księgowych
- Biurowych
- Urzędowych
- Finansowych
- Dodatków rodzinnych
- Tłumaczeń

Członek zrzeszenia
dla samodzielných
księgowych (b.b.h.)

Werinherstrasse 15,
81541 München
DOJAZD:
U2 Silberhornstr.,
Tramwaj 15, 25; Bus 58

Tel.: +49 (0)89 96 05 27 47
Fax: +49 (0)89 96 05 27 48
Mobil: +49 (0)170 311 360 4
office@grygiel-company.com
www.grygiel-company.com

Übersetzungen & Consulting

I N T E R S E R V I C E

Serdecznie zapraszam do korzystania z szerokiej oferty usług
Biura Tłumaczeń i Informacji Agnieszki Miller

- tłumaczenia zwykłe i przysięgłe wszelkich tekstów i dokumentów z języka polskiego na niemiecki oraz inne języki świata
- tłumaczenia ustne podczas negocjacji handlowych i konferencji, organizacja spotkań biznesowych, asysta podczas targów, kongresów, delegacji, rezerwacja hoteli, pomoc w organizacji wyjazdów turystycznych
- pomoc w formułowaniu pism urzędowych i w wypełnianiu formularzy
- informacje dotyczące zawierania związków małżeńskich, podjęcia studiów wyższych, nostryfikacji dyplomów itd.
- pomoc w załatwianiu wszelkich spraw urzędowych w Niemczech oraz w Polsce (np.: legalizacje i transkrypcja dokumentów stanu cywilnego)

oraz

- profesjonalna obsługa firm jednoosobowych oraz spółek: rzetelna obsługa biurowa, doradztwo i pomoc w fazie podejmowania działalności gospodarczej oraz podczas jej wykonywania

Biuro Tłumaczeń i Informacji Agnieszka Miller
Ismaninger Str. 65, 81675 München

Tel. +49 (0)89 / 688 5005
Fax +49 (0)89 / 41929022

Mobil: +49 (0)172 / 7743443
Mobil: +49 (0)152 / 02019653

www.a-miller.de

Ismaninger Str. 65

Makler Ubezpieczeniowy

UDZIELAMY BEZPŁATNYCH PORAD I INFORMACJI DOTYCZĄCYCH WSZELKICH UBEZPIECZEŃ
WYSELEKCJONOWALIŚMY SPOŚRÓD WSZYSTKICH DOSTĘPNYCH NA RYNKU UBEZPIECZYCIELI, OPTIMALNE OFERTY DOSTOSOWANE DO PAŃSTWA POTRZEB I WYMAGAŃ

Oferujemy Państwu ubezpieczenia:

- Zdrowotne prywatne oraz państwowe (od 01.01.2009 obowiązek ubezpieczenia się zdrowotnie dla wszystkich mieszkańców na terenie Niemiec)
(Attest lekarski potrzebny do prywatnego ubezpieczenia zdrowotnego, można zrobić u lekarza w budynku naszej siedziby !!!)
- Emerytalno-rentowe
- Na życie
- Następstw nieszczęśliwych wypadków
- Niezdolności do wykonywania pracy zawodowej
- Majątkowe
- Komunikacyjne (uznajemy zniżki z Polski oraz specjalna oferta dla firm)
- OC prywatne oraz OC dla firm

Oferujemy również leasing lub kredyt na samochód.

Zadzwoń i umów się na bezpłatną poradę.

Adrian Mucha

**Ismaninger Str. 65
81675 München**

**Tel.: 089 / 41 07 4444
Fax: 089 / 41 07 4556
Mobil: 0171 900 42 65**

Podstawy opodatkowania w Niemczech

cz.2

Obowiązek przechowywania dokumentów

Alexander
Przibylla

Obowiązek przechowywania dokumentów jest rozumiany jako obowiązek przechowywania danych oraz dokumentów przez określony okres czasu. Terminy przechowywania są przykładowo uregulowane w § 257 ust. 4 kodeksu handlowego (*Handelsgesetzbuch*), w § 147 ust. 3 kodeksu podatkowego (*Abgabenordnung*) oraz w § 14 b ustawy o podatku obrotowym (*Umsatzsteuergesetz*).

Obowiązek przechowywania dokumentów nałożony został przede wszystkim na podmioty gospodarcze oraz osoby, które na podstawie prawa podatkowego lub handlowego zobowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz podatkowych.

Według kodeksu podatkowego (*Abgabenordnung*) obowiązek ten dotyczy przedsiębiorców, których obrót przekracza € 500.000,00 w roku kalendarzowym lub którzy osiągają zysk powyżej € 50.000,00 w roku gospodarczym.

Niemniej jednak tak zwani „mali przedsiębiorcy” (*Kleinunternehmer*) w znaczeniu § 19 ust. 1 ustawy o podatku obrotowym (*Umsatzsteuergesetz*) są również zobowiązani do przechowywania dokumentów, przede wszystkim faktur, co wynika z § 14 b. ustawy o podatku obrotowym (*Umsatzsteuergesetz*).

Każdy przedsiębiorca jest zobowiązany do przechowywania wystawionych faktur oraz wszystkich faktur, które otrzymał. Okres przechowywania faktur wynosi 10 lat.

Także osoby prywatne dotyczy obowiązek przechowywania dokumentów związanych z nieruchomością tzn. dotyczących świadczeń budowlanych, prac restauracyjnych, montażu rusztowań itp. Osoba prywatna, która otrzymuje faktury za wyżej wymienione świadczenia jest zobowiązana do przechowywania dokumentów

związanych z tymi świadczeniami przez okres 2 lat po wykonaniu prac. O tym obowiązku przedsiębiorca wykonujący prace budowlane musi osobę prywatną poinformować. Nie poinformowanie może narazić przedsiębiorcę na roszczenia cywilne ze strony prywatnego zleceniodawcy.

Regulacje o obowiązku przechowywania dokumentów wynikają z różnych ustaw oraz pism federalnego ministerstwa finansów (*Bundesfinanzministerium*).
Najważniejsze regulacje znajdują się w kodeksie podatkowym (*Abgabenordnung*), kodeksie handlowym (*Handelsgesetzbuch*) oraz w ustawie o podatku obrotowym (*Umsatzsteuergesetz*).

Co należy przechowywać? Według prawa podatkowego należy przechowywać wszystkie dokumenty, które są ważne do opodatkowania podmiotu. W § 147 ust. 1 kodeksu podatkowego (*Abgabenordnung*) wyszczególnione są:

- księgi podatkowe oraz rachunkowe (kupcy w sensie kodeksu handlowego - *Handelsgesetzbuch* - muszą przechowywać księgi handlowe);

- zestawienie inwentaryzacyjne;
- roczne zamknięcia rachunkowe, bilansy lub rachunki zysków i strat;
- meldunek o sytuacji (tzw. „*Lagebericht*”);
- bilans otwarcia, wszystkie do zrozumienia dokumentów potrzebne dyrektywy oraz dokumenty organizacyjne;
- korespondencja firmowa, odpisy wysłanych listów handlowych;
- dowody księgowe (tzw. „*Buchungsbelege*”);
- dokumenty, które dotyczą meldunków celnych;
- inne dokumenty, jeżeli są ważne do opodatkowania.

W praktyce może być problematyczne, które dokumenty trzeba przechowywać, ponieważ nie każdy dokument jest dokumentem księgowym.

Termin przechowywania ksiąg podatkowych oraz rachunkowych, inwentarzy, rocznych zamknięć rachunkowych, meldunku o sytuacji i bilansu otwarcia wynosi 10 lat. Dla wszystkich pozostałych dokumentów 6 lat. Termin rozpoczyna się zawsze z końcem roku kalendarzowego, w którym dany dokument powstał lub został otrzymany.

Dokumenty należy przechowywać z reguły w oryginałach lub w odpowiedniej formie elektronicznej na terenie Niemiec. Jeżeli dokumenty przechowywane są w dozwolonej formie elektronicznej, która umożliwia odczytanie danych w Niemczech, mogą one być przechowywane również na terenie Unii Europejskiej. Podatnik jest wówczas zobowiązany poinformować o tym właściwy urząd skarbowy.

Kancelaria Adwokacka

Ilona Dudek

Alexander Przibylla

Rechtsanwältin

Rechtsanwalt

prawo rodzinne . prawo pracy . prawo karne . prawo gospodarcze .
prawo spadkowe . regulacja wypadków drogowych .
deklaracje podatkowe i księgowość

Oskar-von-Miller-Ring 31 . 80333 München
Telefon: 089 287 297 330 . Fax: 089 287 297 339

UDZIELAMY PORAD W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

ABC Przedsiębiorcy

Wychodząc naprzeciw dużemu zainteresowaniu naszym ostatnim artykułem pragniemy w kolejnych edycjach gazety **Moje Miasto** bliżej przedstawić tematykę ubezpieczeń oraz spraw związanych z bezpiecznym i bezkonfliktowym prowadzeniem małego czy dużego przedsiębiorstwa.

Dzisiaj zajmiemy się ciągle jeszcze kontrowersyjnym tematem, jakim jest ubezpieczenie zdrowotne. Kolejny etap reformy zdrowotnej jednoznacznie i ściśle nałożył obowiązek na przedsiębiorców posiadania ubezpieczenia zdrowotnego wraz z ubezpieczeniem opiekuńczym. Ustawa ta weszła w życie 1 stycznia 2009 roku i skierowana jest do wszystkich osób zameldowanych i prowadzących działalność gospodarczą na terenie Niemiec, bez względu na posiadane obywatelstwo. Wyjątek stanowi praca w ramach delegacji z innego państwa.

Tak więc wszelkie turystyczne lub tymczasowe ubezpieczenia nie spełniają wymogów ustawy zdrowotnej (§193 pkt3), bowiem w pierwszej kolejności nie zawierają obowiązkowego w Niemczech ubezpieczenia opiekuńczego, ale i również nie posiadają standardowego pakietu ubezpieczeniowego.

Zdajemy sobie sprawę, że teoria – teorią, przepisy – przepisami, a praktyka rządzi się swoimi prawami. Dlatego na podstawie naszego dwudziestoletniego doświadczenia uczulamy, by nie zawierać umów turystycznych (nawet z opcją pracy) lub podobnych do pełnego ubezpieczenia zdrowotnego. Wystarczająco wielu zapłaciło już kary za jego brak, tak że nie warto ryzykować, pracując bez ubezpieczenia lub zawierając niewłaściwe (np. z firmy DKV). Z reguły jest też tak, że kto płaci taniej, ten przeważnie

płaci podwójnie. Posiadamy też informacje, że w ostatnim czasie pracownicy Zollamtu poddawani są dokładnym szkoleniom z zakresu ubezpieczeń socjalnych, a w tym przede wszystkim ubezpieczeń zdrowotnych, by podczas rutynowej kontroli od razu na podstawie polisy mogli stwierdzić zakres danej taryfy czy umowy. Proponujemy więc wnikliwie przeanalizować swoje ubezpieczenia by nie być niemiłe zaskoczonym podczas kontroli lub przy odmowie zapłacenia rachunków lekarskich przez kasę chorych. Informujemy, iż wszelkie turystyczne ubezpieczenia są z reguły nieprawie założone i można je wypowiedzieć ze skutkiem natychmiastowym, a nawet starać się o zwrot wszystkich składek.

W ramach naszego serwisu chętnie służymy w tym państwu fachową pomocą!

W świetle praw unijnych istnieje możliwość wykupienia zdrowotnego ubezpieczenia w państwowej kasie chorych, również dla przedsiębiorców, co w przypadku rodziny jest bardzo korzystnie, ponieważ za jedną składkę ubezpieczona jest cała rodzina lub jej większa część. **Proponujemy indywidualne przeanalizowanie takiej możliwości. Mamy już liczną grupę osób prowadzących prywatną działalność, gdzie ich rodziny ubezpieczone są w państwowej kasie za miesięczną składkę od 139 €.**

Marek Cichy

Na zakończenie pragniemy zwrócić uwagę wszystkich ubezpieczonych prywatnie na dwa aspekty: własny wkład pieniężny i świadczenia w okresie choroby lub niezdolności do pracy. Wielokrotnie zakładane są umowy z wysokim własnym wkładem (od 750 € do nawet 4000 €) by obniżyć miesięczne składki. Nie negujemy takich wariantów, ale życie pokazuje jak trudno znaleźć szybko większą gotówkę by zapłacić duży rachunek za szpital czy większy zabieg lekarski. Dlatego należy wnikliwie porównać różne taryfy by wybrać dla siebie optymalną pod każdym względem. Niejednokrotnie jest tak, że miesięczna składka może być niewiele droższa, ale zdecydowanie zredukowany będzie własny wkład.

Istotną rzeczą w ubezpieczeniu zdrowotnym jest posiadanie świadczeń w przypadku długiej choroby czy niedyspozycji do pracy. Przedsiębiorca, który nie pracuje – nie zarabia, a więc powstaje powoli góra wydatków i budują się zaległości finansowe. Rozsądek mówi: jeżeli nie mogę pracować, to muszę mieć takie środki finansowe by móc zapłacić przynajmniej najważniejsze rachunki – a w tym także ubezpieczenie zdrowotne (bo jego niepłacenie jest również karalne). Takie świadczenia można wykupić w każdej prywatnej kasie chorych bez względu na to gdzie posiada się podstawowe ubezpieczenie. Naturalnie wybieramy najkorzystniejsze. Np. 50,- € dziennego „chorobowego” wypłacanego od 29 dnia niezdolności do pracy kosztuje ok. 27 € miesięcznie (wysokość składki zależy od wieku). Nie jest to wiele, a daje płynność finansową w wysokości ok. 1500 € miesięcznie co pozwoli na zapłacenie np. czynszu za mieszkanie, ubezpieczenie zdrowotne, samochodowe, itp.

MY ANALIZUJEMY - PAŃSTWO OSZCZĘDZACIE

WK-Invest
Vermittlungs GmbH
Modernste Finanzdiagnostik

Registriert und empfohlen von
BUND DER SPARER e.V.
Büro BAYERN Marek Cichy
Adolf Schmetzer Str. 40,
93055 Regensburg
Fon: 0941-29797962
Mobil: 0172-5978550
E-mail: cichy@wkinvest.de

Precz z drogimi kredytami!

Oszczędzacie już teraz biorąc tańsze kredyty!

od 2.500 do 50.000 Euro

1,55%

rocznie na okres 23 miesięcy

O dłuższych terminach spłat od 24 do 120 miesięcy chętnie państwa poinformujemy

Kredyty również dla przedsiębiorców (Selbständige)

Zamówcie państwo u nas bezpłatną finansową analizę JUŻ DZIŚ !!!

Inwestycje w niezależność finansową

■ Fundusze Emerytalne ZŁOTY WIEK

■ Lokaty inwestycyjne krótko i długoterminowe:
- codzienny dostęp do pieniędzy – 4,25% rocznie
- na 18 miesięcy od 2.000€ - 10% rocznie (zyski wypłacane kwartalnie)
- już od 50€ miesięcznie na 15, 20, 25, 30 lat – 9% i więcej

■ Nieruchomości w Dominikańskiej Republice (korzystne ceny – wysoki zysk)

■ Nieruchomości z dużą ulgą podatkową (np. 60.000€ zwrotu podatku w okresie 10 lat)

■ Korzystne kredyty budowlane i ich refinansowanie – już od 4,25%

Nasza rada:

tak jak ważny dla bezpieczeństwa jazdy jest regularny przegląd techniczny samochodu, tak bardzo ważna jest systematyczna analiza umów finansowych by nie stracić swoich ciężko zarobionych pieniędzy lub przepłacać drogie ubezpieczenia.

Umówcie państwo z nami termin na taką – bezpłatną analizę finansową już dziś!

INFORMACJE dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób prywatnych

Czy zastanawiałeś się:

- ✓ jako PRZEDSIĘBIORCY nie przysługują Ci żadne świadczenia emerytalne w Niemczech, dlatego sam musisz o to zadbać.
- ✓ nad możliwościami obniżenia składek ubezpieczeń zdrowotnych i samochodowych?
- ✓ w jaki sposób możesz zainwestować swoje oszczędności?
- ✓ nad sposobem obniżenia podatku dochodowego?
- ✓ jak zabezpieczyć kapitał przed nieustannie rosnącą inflacją?

Zadając sobie te pytania postawiłeś PIERWSZY krok w kierunku przedsiębiorczości. DRUGI postaw z NAMI.

Zapraszamy na bezpłatną poradę
(Możliwość uzgodnienia terminu w godzinach popołudniowych i wieczornych)

Niezależny pośrednik w kontaktach biznesowych:

Katarzyna Piwowar
Kafka Str. 18; 81737 München
Tel.: 089 / 37 411 908
Mobil: 0176 626 33 104
Mobil: 0170 21 51 931
E-mail: katarzynapiwowar@gmx.de

POLAK MĄDRY PO SZKODZIE

Mężczyźni		
Wiek	Składka* SB 100 Eur	Składka* SB 1000 Eur
0-15	95,61	22,14
16-20	67,40	22,14
21	107,81	66,22
22	110,35	69,81
23	113,03	73,61
24	115,86	76,19
25	118,81	78,86
26	121,86	81,58
27	125,05	84,39
28	128,34	87,29
29	131,76	90,28
30	135,02	93,20
31	138,42	96,23
32	141,96	99,36
33	145,66	102,61
34	149,53	106,01
35	153,64	109,59
36	157,98	113,34
37	162,58	117,30
38	167,43	121,46
39	172,56	125,82
40	177,97	131,35
41	184,38	136,49
42	191,20	142,55
43	198,32	149,00
44	205,93	155,80
45	213,93	162,94
46	222,37	170,46
47	231,22	178,33
48	240,50	186,57
49	250,22	195,18
50	260,28	204,10
51	270,66	213,35
52	281,36	222,91
53	292,33	232,75
54	303,57	242,86
55	315,07	253,25

HUK-COBURG
Krankenversicherung

Prywatne, pełne ubezpieczenie zdrowotne w HUK-Coburg zapewnia Tobie i Twojej rodzinie dostęp do opieki lekarskiej w Niemczech, w Polsce oraz we wszystkich innych krajach Unii Europejskiej.

Ubezpieczenie to pokrywa koszty opieki lekarskiej na najwyższym poziomie oraz świadczeń z zakresu badań profilaktycznych, ambulatoryjnych, laboratoryjnych i diagnostycznych w szerokim zakresie.

Bardzo korzystne składki z możliwością zwrotu do czterech składek miesięcznych w ciągu roku.

Zmiana ubezpieczenia zdrowotnego możliwa jest bez badań lekarskich i stomatologicznych.

Zadzwoń, zapytaj o szczegóły!

Przedstawiciel: Grażyna Szkultecka
Feichtholzweg 2, 82205 Gilching
Tel / Fax: 08105 / 77 57 24
Tel: 0170 / 10 71 849

* Składka miesięczna = łączna suma ubezpieczenia zdrowotnego (Krankenversicherung), dodatku ustawowego (gesetzlicher Zuschlag) oraz obowiązkowego ubezpieczenia Pflegeversicherung. SB = udział własny w wysokości 100,00 lub 1.000,00 Euro

Kobiety		
Wiek	Składka* SB 100 Eur	Składka* SB 1000 Eur
0-15	95,61	22,14
16-20	80,55	33,47
21	117,31	101,68
22	180,79	103,09
23	180,66	104,41
24	182,67	105,84
25	187,12	107,69
26	189,72	112,46
27	191,51	114,95
28	194,36	120,72
29	196,88	123,20
30	201,12	126,54
31	204,18	129,80
32	208,46	134,96
33	214,37	139,93
34	219,81	144,56
35	224,86	149,66
36	231,55	153,65
37	237,54	158,04
38	242,45	162,29
39	247,41	166,57
40	253,10	171,08
41	258,08	177,04
42	263,25	182,26
43	269,05	187,62
44	274,95	193,26
45	281,23	199,22
46	287,89	205,48
47	294,96	212,08
48	302,43	218,99
49	310,33	226,27
50	318,61	233,87
51	327,32	241,82
52	336,43	250,11
53	345,92	258,73
54	355,76	267,67
55	365,94	276,90

Izabela S. Demacker
Rechtsanwältin

Doradztwo prawne w języku polskim i niemieckim
z uwzględnieniem niemiecko - polskich przepisów prawnych
w dziedzinach:

prawa rodzinnego i spadkowego | prawa pracy
prawa karnego oraz wykroczeń | prawa gospodarczego
prawa ruchu drogowego

Tel.: 0 89 | 85 63 63 55

Gabelsbergerstrasse 9
80333 München

www.kanzlei-demacker.de
info@kanzlei-demacker.de

AGS

Agentur Grażyna Szkulciecka

Agencja obsługi firm

- księgowość
- rachunkowość
- tłumaczenia
- ubezpieczenia
- i inne konsultacje

Zapraszam!

Grażyna Szkulciecka (M.A.)
Altheimer Eck 15,
80331 München
Tel. / Fax: 089 / 86 36 98 32
Tel: 0170 / 10 71 849

Godziny otwarcia:

- wtorki 8.30 – 20.00
- środy 8.30 – 13.30
- czwartki 8.30 – 13.30

Inne terminy
po uzgodnieniu
telefonicznym

DER ONLINE SHOP
DIGITAL TV SHOP

**telewizja
na kartę**

rownież w wersji HD

**32 polskie programy
bez umowy i abonamentu**

**Sprzedaż i montaż!!!
zestawów satelitarnych**

80339 München-City, Theresienhöhe 3
Wejście: Schwanthaler Str.110

www.DigitalTVSho.de

Kom.: 0179/4316130 po polsku
Tel.: 089/505051 • Fax: 089/505004

Staatlich geprüfte, öffentlich bestellte
und allgemein beeidigte
Übersetzerin und Dolmetscherin
für die polnische Sprache - BDÜ

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka polskiego
Dorota Czerwiński-Gröschl

Uwierzytelnione tłumaczenia
we wszystkich zakresach
dokumenty i pisma urzędowe,
świadectwa i dyplomy, tłumaczenia ustne
TŁUMACZĘ TAKŻE TEKSTY Z ZAKRESU MEDYCYN

Autharistr. 50, 81545 München
Tel. 089/69 37 94 05
0173/38 72 725

Proszę o telefoniczne uzgodnienie terminu!

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY
języka polskiego i niemieckiego

- wieloletnie doświadczenie
- teksty ekonomiczne, prawnicze,
- urzędowe,
- świadectwa i inne dokumenty,
- uwierzytelnienia
- tłumaczenia ustne

ANNA REISSIG

Auerfeldstr. 22, 81541 München
Tel./Fax 089/48 19 45
Mobil 0170/2 44 09 69
E-mail: anna.reissig@t-online.de
www.polnisch-niemiecki.com

Socrates & Keja

Bezpłeczeństwo
Komfort
Rzetelność

socrates@socrates.pl
www.socrates.pl

informacja i rezerwacja:

Monachium:
(089) 649 36 89
(089) 35 65 35 95

Kraków:
(012) 655 04 62
(012) 655 05 95

międzynarodowy transport osób
codzienne ekspresowe przejazdy mikrobusowe

HEIZUNG SANITÄR LÜFTUNG SOLAR BRENNER-SERVICE

GdBR Meisterbetrieb

Altmann – Knutelski

Naupliastr. 63 81547 München
Tel.: 089/69398749
Fax: 089/69398750
Mobil: 0163 7665261/62
E-mail: firma@aku-gdbr.de

MÓWIMY PO POLSKU **WYKONUJEMY USŁUGI RÓWNIEŻ NA TERENIE POLSKI**

BURGER ÜBERSETZUNGEN
BEATA BURGER
Tłumacz przysięgły (język polski i niemiecki)
Członek Federalnego Związku Tłumaczy (BDÜ)

Nasza oferta - uwierzytelnione tłumaczenia pisemne w różnych zakresach
- tłumaczenia ustne (spotkania handlowe, konferencje, urzędy)
- kursy języka niemieckiego na różnych poziomach

Nasz adres: Westendstr. 85, 80339 München
tel.: (0 89) 50 07 31 47 lub 0151 55 93 56 80
fax: (0 89) 50 09 49 04
e-mail: beata.burger@burger-uebersetzungen.de
www.burger-uebersetzungen.de

Nauka jazdy

Perlacherstr. 67
81539 München
Giesing

Peschelanger 13
81735 München
Perlach

FAHRSCULE BATYRA

tel.: 089 69 77 73 74
Mobil: 0176 210 412 79

www.fahrschule-batyra.de

prawo jazdy również w j. polskim w kategoriach:
A - A1 - M - B - BE - C1 - C1E - C - CE

PAWEŁ
Kfz Werkstatt

**Warsztat
Elektromechaniki**

- ◆ Diagnostyka
- ◆ Naprawy
- ◆ Instalacje gazowe od 990€

Bodenseestr. 222
81243 München Neuaußing
Tel. 089 26214696
Mobil 0176 2291 8048

AVZ Autoteile GmbH
Tel.: 089/3291105, Fax: 089/3291103
Rappenweg 138
81829 München (Trudering)

- Auto części
- Korzystne ceny
- Nowe części do wszystkich marek samochodów osobowych
- Polska obsługa

Usługi Biurowe od (A - Z)

BÜROSERVICE

Hilfe von A - Z | Agnieszka Nazarko

St. Pauls-Platz 6
(Theresienwiese U4,U5) 80336 München
tel. fax. 089/54892190
kom. 0178/8011693
agnieszka.nazarko@onet.eu

obsługa firm jednoosobowych i osób prywatnych

proponujemy najlepszych opcji i rozwiązań przy rejestracji, prowadzeniu i rozwoju Państwa firmy
w dbałości o klienta zapewniając kompleksową i wysoką jakość usług przez ścisłą współpracę
z polskimi i niemieckimi specjalistami z wielu dziedzin

► **POMÓŻMY SOBIE POMÓC** ◀

Nie przechodźmy obojętnie obok potrzebujących.
Wspieramy polskie ubogie dzieci.

Dołącz do nas !!!

**SZKOŁA JĘZYKOWA
&
BIURO TŁUMACZEŃ**

SYCHer Sprachen Sprechen

- kursy językowe:
niemiecki, angielski, włoski, hiszpański i inne
- różnorodne formy kursów
- specjalne oferty dla firm
- tłumaczenia

NASZYM CELEM JEST ZREALIZOWANIE PAŃSTWA CELÓW!

SYCHer Sprachen Sprechen · M.A. Aneta Sych · Dachauer Straße 180 · 80992 München
www.sych-sprachdienstleistungen.de · Tel. +49 (0)89-14 90 39 58 lub +49 (0)172-7 86 94 59

mojemiasto-gazeta.de

WERBE-AGENTUR
SPISIA

**JAK CIĘ WIDZĄ,
TAK CIĘ KUPIĄ!**

Chcesz osiągnąć sukces? Porozmawiajmy o tym...

Tel.: 0 871 97 46 335

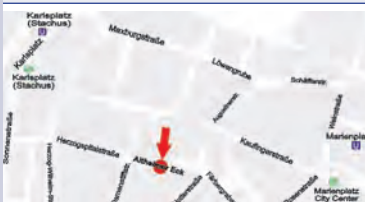
Christoph Motkowski
RECHTSANWALT

DORADZTWO PRAWNE
W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM:

- prawo cywilne umowy i odszkodowania
- prawo gospodarcze obsługa firm i transakcji handlowych
- prawo podatkowe sporządzanie zeznań podatkowych
- prawo o nieuczciwej konkurencji przeciwdziałanie nieuczciwej konkurencji
- prawo pracy wypowiedzenia i odprawy
- prawo drogowe wypadki i odszkodowania
- prawo karne obrona w sprawach karnych

Altheimer Eck 15
80331 München
S-Bahn/U-Bahn
Marienplatz/Stachus
Tel.: 089/218 955 62
Fax: 089/218 955 63
Mobil: 0162 8012373
E-mail: info@kanzlei-motkowski.de

www.kanzlei-motkowski.de

bgg

Waldemar Galan
kompleksowa obsługa firm

- Pomoc w wypełnianiu druków, formularzy. Obsługa korespondencji klienta z urzędami i instytucjami publicznymi
- Obsługa rachunków i upomnień o płatności
- Pomoc w uzyskaniu wszystkich świadczeń socjalnych (Kindergeld, Elterngeld) itp.
- Serwis księgowo-finansowy
- Doradztwo ekonomiczne
- Współpraca z biurami podatkowymi (Steuerberater) i kancelariami adwokackimi
- Tłumaczenia

Tel. 089/ 44760996

We wtorki i czwartki przyjmujemy do 20.00

Häberlstr. 12
80337 München
(U3, U6 Goetheplatz)

bgg@gmx.org

Pon. Śr. 8.30-17.00
Wt. Czw. 8.30-20.00
Pt. 8.30-14.00

PIENIĄDZE NA DZIECI - KINDERGELD

Kompetentnie i skutecznie pomagamy osobom pracującym w Niemczech (także „Gewerbe”) w kwestii uzyskania pełnej kwoty zasiłku na dzieci (Kindergeld) w wysokości **184,- €** miesięcznie (oraz nadpłaty wstecz) na każde dziecko mieszkające w Polsce do ukończenia 25 roku życia (jeśli się uczy).

Pomagamy także osobom, którym przyznano tylko połowę lub całkowicie odmówiono przyznania zasiłku na dzieci.

OFERUJEMY TANIE - od 01/2009 OBOWIĄZKOWE ubezpieczenie zdrowotne

Tel.: 0179 484 50 63 lub (030) 367 533 40

SUERTÉ, Sławomir Wawrzyniak, Beusselstr. 27, 10553 Berlin

!!! Obsługujemy osoby z całych Niemiec !!!

www.kindergeld.com

www.prasa-polska.com

KOLPORTAŻ PRASY POLSKIEJ
NA TERENIE EUROPY ZACHODNIEJ

SPRZEDAŻ HURTOWA 030-77391863

PRENUMERATA 030-77391864

USŁUGI KURIERSKIE DO 1 TONY Z BELGII, HOLANDII I NIEMIEC DO POLSKI

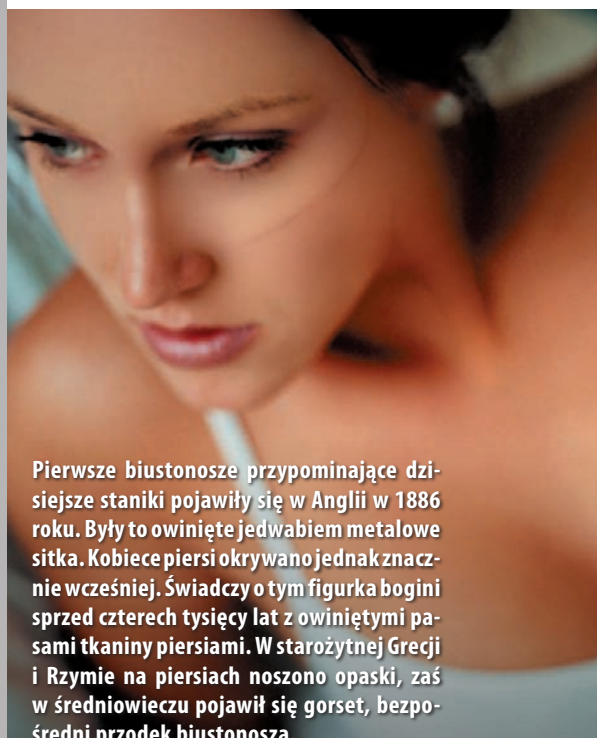
CIEKAWOSTKI

Biustonosz ma prawie 125 lat

Biustonosz wynaleziono celem uwolnienia kobiet od krępujących i ograniczających ruchy gorsetów. Przełomem okazał się wynalazek ramiączek, który zastosowała paryska gorseciarka Herminie Cadolle w 1889 roku, eliminując dokuczliwy ucisk na przepone. Popularność biustonosza przeszła najśmielsze oczekiwania. Dzięki niemu kobiety mogły zacząć uprawiać sport i wykonywać czynności niemożliwe do osiągnięcia w gorsecie.

Z biegiem lat biustonosz ulepszano. W roku 1893 pojawiło się zapięcie „na haczyk”, do dnia dzisiejszego zmora co mniej doświadczonych młodzińców. W roku 1912 Sigmund Lindauer ze Stuttgartu stworzył biustonosz całkowicie pozbawiony usztywnień. Numerację wielkości miseczek, od A do D, wprowadziła firma Warner Brothers w roku 1935.

Obecnie w sprzedaży istnieje około 90 różnych rozmiarów staników. Największy, odnotowany w księdze Guinnessa, należał do Amerykanki Normy Stitz i nosił rozmiar 56WW, co odpowiada obwodowi 203 cm! Najdroższy, za 12,5 miliona dolarów, ze złota, z diamentami i rubinami, wykonała przed pięcioma laty firma Victoria's Secret. Najnowszym hitem jest biustonosz ratujący życie. Wykrywa zaburzenia serca, ma telefon i GPS. Gdy serce jego właścicielki zaczyna bić szybciej, stanik wysyła sygnał do policji, a dzięki GPS-owi można ją łatwo zlokalizować. Celem uniknięcia fałszywych wezwań policji należy go jednak koniecznie zdejmować przed miłosnymi uniesieniami.

Pierwsze biustonosze przypominające dzisiejsze staniki pojawiły się w Anglii w 1886 roku. Były to owinięte jedwabiem metalowe sitka. Kobiety piersi okrywano jednak znacznie wcześniej. Świadczy o tym figurka bogini sprzed czterech tysięcy lat z owiniętymi piersiami tkaniny. W starożytnej Grecji i Rzymie na piersiach noszono opaski, zaś w średniowieczu pojawił się gorset, bezpośredni przodek biustonosza.

Logopädie
im Münchner Osten
Terapia
mowy

Terapia wszystkich zaburzeń mowy u dzieci (także przy wielojęzyczności), jak również neurologicznych zaburzeń mowy u dorosłych (Afazja, Dysartria).

TERAPIA MOŻE ODBYWAĆ SIĘ PO POLSKU

Przyjmujemy pacjentów prywatnych oraz ubezpieczonych we wszystkich kasach chorych

Anna Machowski
Renate Fischer

Teuchertstr. 28, 81829 München

Tel.: 089-189 042 09

Mobil: +49-(0) 179 676 32 72

sprachtherapie_machowski@yahoo.de

Nasz gabinet znajduje się w Kirchtruderingu/am Moosfeld w pobliżu Messestadt Riem

DOJAZD:

• U2 - kierunek Messestadt Ost - stacja Moosfeld

• S4 - kierunek Ebersberg - stacja Trudering

• autobus nr 139 z Messestadt Riem - przystanek Truchthari-Anger

Od wszystkich przystanków i stacji 3-5 min. pieszo

Lekarz Internista - Ogólny

Dr. med. Marian Tymiec

Steinstr. 30, 81667 München

(S-Bahn) Rosenheimerplatz - (U-Bahn) Max-Weber-Platz

Telefon: 089 / 488 493 Fax: 089 / 489 21 12

Lekarz ogólny z specjalizacjami:

- endokrynologia
- chiroterapia (kręgarz)
- akupunktura

Dr med. Jacek Czernicki
specjalista ortopeda - medycyna sportowa

Dr med. Barbara Czernicki
lek. ogólny (domowy) - medycyna sportowa

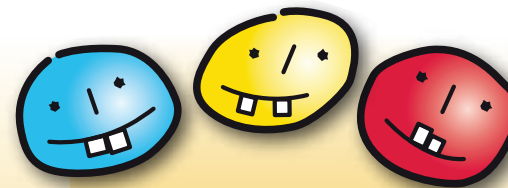
- wszystkie kasy chorych
- Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego NFZ
- wizyty prywatne

Lindwurmstr. 75 • am Goetheplatz (U3, U6) Bus 58
80337 München / Monachium

www.ortopeda.de

Tel.: +49 89 532 523

Wir behandeln alle Typen

Kieferorthopädin

Dr. med. dent Agnieszka Gremminger

Berg-am-Laim-Str. 147, 81673 München

Riem-Arcaden, Willy-Brandt-Platz 6

Poing, Alte Gruber Str. 6

info@dr-gremminger.de

Tel. 089/43 10 93 30, Fax 089/43 10 93 32

Tel. 089/43 1 43 73

Tel. 08121/9 95 90 55

www.dr-gremminger.de

Szansa dla samotnych

PROMOCJA
20%
zniżki

z okazji 13. lecia Firmy!!!

POLSKO-NIEMIECKIE

Biuro Partnersko-Matrymanialne
z 13-letnim doświadczeniem i dużymi sukcesami

- * Pomaga Nawiązać Znajomości
- * Poznać Ciekawych Ludzi
- * Zawrzeć Przyjaźń Lub Matrzeństwo

*Pragniesz zmienić swoje życie,
odnaleźć partnera/partnerkę,
o którym zawsze marzyłeś,
nie czekaj na przypadek,
pomóż swojemu szczęściu i przekonaj się,
jak setki naszych szczęśliwych par,
że naprawdę warto!*

ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!

TEL. 089-326 00 321

089-326 00 322

Nasza dewiza:
Uczciwość - Dyskrecja
- Profesjonalizm - Skuteczność

nauka języka
niemieckiego
za pośrednictwem

internetu

w domu - wygodnie - z własnym lektorem

Zainwestuj w siebie - to się zawsze opłaci!

- zajęcia na każdym poziomie zaawansowania .
- również kursy niemieckiego dla opiekunów .
- personelu medycznego . doświadczeni lektorzy .

ceny już od **15 €** za lekcję - pierwsza lekcja **GRATIS!**

Tel. 0163 820 79 46

www.deutschpunkt.pl

www.deutschpunkt.de

Profilaktyka,

czyli recepta na zęby
bez próchnicy

cz.2

lek. stom.
Marian Znorowski

**Profilaktyka dziecięca ma
na celu uwrażliwienie
dziecka na próchnicę zębów.**

Do stomatologa w czasie wstępnej rozmowy należy wyjaśnienie czym jest próchnica i jak należy stosować skuteczną higienę jamy ustnej, zwłaszcza jak myć zęby oraz stosować środki zapobiegawcze, takie jak: kontrole, lakowanie zębów, fluoryzacje i zdrowe odżywianie. Jest to wielki sukces, jeśli dziecko zrozumie, że próchnica jest chorobą, ale można jej uniknąć, co jest niezbędne dla zdrowych zębów, że owoce i warzywa są dobre, słodczyce - nie, że nie wszystkie napoje są dobre. Wiele matek nieświadomych niebezpieczeństwa daje swemu dziecku dla uspokojenia napoje zawierające cukier, który niszczy zęby.

Ponieważ mycie zębów przedstawia dla dziecka wielką trudność, należy wdrażać je w tę czynność cierpliwie, wytrwale i bez pośpiechu; niejednokrotnie, zwłaszcza na początku, pomagać prowadzić szczoteczkę, kontrolować rezultat i motywować. Generalnie dziecko powinno używać miękkiej szczoteczki i pasty z zawartością fluoru.

Pierwsza wizyta dziecka w gabinecie stomatologicznym jest niezmiernie ważna, gdyż z jednej strony służy ona ustaleniu indywidualnego ryzyka próchnicy, a tym samym sposobu postępowania na przyszłość, z drugiej zaś wdrożeniu dziecka w cykl powtarzających się odtąd spotkań kontrolnych i profilaktycznych.

Kontrole u dzieci powinny odbywać się regularnie co najmniej dwa razy w roku. Chodzi tu nie tylko o stwierdzenie, że zęby i dziąsła są zdrowe, ale także o sprawdzenie, czy ustawienie zębów względnie szczęk jest prawidłowe i ewentualnie ortodontycznej korekty. Kontrole służą jednocześnie do tego, by oczyścić zęby, nanieść na nie lak zawierający fluorydy i czy wypełnić zagłębienia w zębach trzonowych. Przy stwierdzeniu wysokiego ryzyka próchnicy obowiązkowa jest codzienna fluoryzacja zębów w postaci tabletki do ssania i co tygodniowa żel z zawierającym fluorydy, także zmiana sposobu odżywiania. Pokarmy powinny obfitować

w witaminy i minerały. Niestety, dzieci lubią słodczyce i słodzone napoje. Zwłaszcza soki dostępne w supermarketach niszczą szybko mleczaki. Jedynym wyjściem staje się przedstawienie dziecka na herbatki ziołowe i wodę mineralną. Również i słodczyce muszą być ograniczone, a jeśli już dziecko je czekoladę lub tort urodzinowy, to musi po tym umyć zęby. Ponieważ dzieci myją zęby najczęściej niedbale, za krotko i fragmentarycznie, rodzice powinni kontrolować, czy ich dziecko prowadzi szczoteczkę bez nacisku, bez pośpiechu, czy nie opuszcza ząbków, czy myje je od środka i od zewnątrz ruchem okrężnym, i ewentualnie pomagali maluchowi w tak trudnej dla niego czynności. Najlepiej jest stosować szczoteczkę miękką i dobrze pieniącą się pastę z dodatkiem fluoru. Prawidłowe mycie zębów powinno trwać około 10 min. i mieć miejsce po głównych posiłkach.

Profilaktyka u dorosłych, w myśl zasad mało inwazyjnej stomatologii, nie ogranicza się tylko do wizyty u stomatologa i profesjonalnego usunięcia kamienia, konkrementów, zlikwidowania torbieli jak również stanów zapalnych dziąseł, sprawdzenia przebiegu linii kości i sporządzenia indeksu nalotów na zębach i krwawienia dziąseł. Wymaga też modyfikacji odżywiania, niejednokrotnie zaniechania palenia tytoniu i konsumpcji napojów niszczących szkliwo, wspierania procesów remineralizacyjnych zębów, korekty ustawienia zębów, uzupełnienia braków, by zapewnić ciągłość w uzębieniu, no i oczywiście odpowiedniej higieny. Profilaktyka obejmuje to wszystko, co podtrzymuje zdrowotność zęba i zapewnia jego fizjologiczną funkcję.

Tak pojęta profilaktyka pozwoli każdemu z nas, nawet, gdy zęby są podatne na próchnicę, utrzymać je przez całe życie. Wówczas tak zwane trzecie zęby staną się przeżytkiem. Wniosek: nie opłaca się iść do stomatologa dopiero wtedy, gdy przyjdzie ból zęba. Lepiej oswoić się z gabinetem i odwiedzać go regularnie. Z pewnością ustąpi lęk, który w wielu przypadkach znacznie utrudnia podjęcie decyzji udania się do stomatologa, jego miejsce zastąpi poczucie zadowolenia i własnej wartości, a na twarzy pojawi się uśmiech.

**Na pytania odpowiada -
Dr. Marian Znorowski tel.: 08131/729440**

Stomatolog

Dr. Marian Znorowski

stomatologia ogólna
stomatologia dziecięca

Am Oberanger 14
85221 Dachau

Tel.: 08131/729 440

www.znorowski.de
praxis@znorowski.de

w szczególności:

ortodoncja implanty profilaktyka i estetyka

Akceptujemy EU tymczasową kartę ubezpieczeniową

pracujemy też w soboty | mówimy po polsku | 7 minut od S2 do praktyki

**Lekarz
Internista-Ogólny**

Feldmann Irena

Landsberger Str. 497
01241 München -Pasing

Telefon: 089/ 88 14 89
Fax: 089/ 82 02 03 28
feldmann.irena@yahoo.de

STOMATOLOG

dr medycyny denystycznej
Katharina Juretzki

Amalienstr. 60
(przy Uniwersytecie)

80799 München

Tel.: 089/39 37 20

**Dr. Markus Winkler
Zahnarzt**

Bäckergasse 11A
93059 Regensburg
Tel.: 0941 / 8 55 75

Öffnungszeiten:
Mo., Die, Do 8.00 - 19.00
Mi., Fr. 8.00 - 12.00

**Salon Fryzjerski
Magda**

SERDECZNIE
ZAPRASZA
PANIE
I PANÓW

od wtorku do piątku w godz. 9:30-18:00
oraz w soboty w godz. 9:30-16:00

Tel.: 089 / 260 26 202

Sendlinger Str. 46, 80331 Monachium
(blisko przystanku U-Bahn / Tram: Sendlinger Tor)

Prywatny gabinet
psychoterapeutyczny

Dyplomowany Psycholog, Psychoterapeuta
Anna Pajda-Zawada

- Psychoterapia indywidualna osób dorosłych i młodzieży
- Psychoterapia par
- Poradnictwo psychologiczne
- Interwencje w sytuacjach kryzysowych

Emanuelstr. 8
80796 München (Schwabing)
Tel. 0174 / 96-70-901

Internet:
info@verhaltenstherapie-schwabing.com
www.verhaltenstherapie-schwabing.com

LEKARZ RODZINNY

DR. MED. MAŁGORZATA PETZOLD

MED. NATURALNA, CHIROTHERAPIA, AKUPUNKTURA

**ROSENHEIMERSTR. 79
81667 MONACHIUM**

TEL. 089/489 567 49

S-BAHN ROSENHEIMER PL.

pon., sr., pt. 8.30-12.00; wt. i czw. 8.30-12.00 i 17.00-19.00

Dr med. Norbert Karasiński
Specjalista chorób kobiecych i położnictwa

- prowadzenie ciąży - diagnostyka prenatalna
- diagnostyka i operacje piersi - USG piersi
- badanie zapobiegawcze - USG podbrzusza
- leczenie ambulatoryjne i szpitalne w swoim oddziale w Wolfart Klinik
- **badanie mammograficzne piersi**

82152 Planegg k. Monachium
Bahnhofstr. 41
tel: 089 / 859 55 59
mail:praxis.karasiński@nefkom.net

Godziny przyjęć:

pon-wt-czw 8-12 i 15-18; śr 10-14 i 15:30-19:30;
pt - dzień operacyjny (przyjęcia po wcześniejszym uzgodnieniu terminu)

Dojazd: S6, kierunek Tutzing, ósma stacja od Hauptbahnhof

POLSKI SALON FRYZJERSKI

Eugeniusz Ochmann

www.salon-ochmann.de

Landsbergerstr. 12
80339 Muenchen
tel: 089/5023146
Tram. 18 i 19 Holzapfelstr.
(przed salonem)

DLA PANI	DLA PANA
Strzyżenie 14€	Strzyżenie 10€
Balejage od 35€	Mycie, strzyżenie, woda do włosów, masaż 15€
Pasemka od 25€	

Wiolla, Joanna, Izabela, Łukasz, Krystian, Eugeniusz
Zapraszają: pn-pt 9-19, sob 9-15

Witam wszystkich naszych czytelników w nowym kąciku piękności. Zajmiemy się w nim omawianiem problemów i wątpliwości związanych z makijażami lub włosami. Mam na imię Orlando i jestem stylistą makijaży i fryzur dla przodujących magazynów mody, jak również słynnych gwiazd estrady i telewizji.

Orlando

W pierwszym wydaniu zajmę się pierwszym krokiem w makijażu, którym jest skóra na twarzy i idealny podkład.

www.orlandowho.com

Po oczyszczeniu i nawilżeniu skóry czas na podkład.

PODKŁAD I KOREKTOR

– nie jest łatwo dobrać dobry podkład, choćby ze względu na setki produktów różnej jakości, przeznaczenia i mnogości odcieni. Są podkłady nawilżające, matujące, reflektujące lub liftingujące. Najłatwiej dobrać odcień porównując z kolorytem skóry poniżej ucha, na połączeniu twarzy i szyi. W tym miejscu skóra nie ma przebarwień ani popękanych naczynek krwionośnych. Innych odcieni podkładu używamy oczywiście latem, kiedy twarz jest opalona, a innych zimą. Również w tym wypadku polecam porady specjalistów w sklepach kosmetycznych.

NAKŁADANIE PODKŁADU I KOREKTORA

– w tym wypadku najlepiej sprawdzają się własne palce – nie dość że najbardziej higieniczne to jeszcze zapewniają dodatkowy delikatny masaż. Wszelkiego rodzaju gąbki są niezbyt zdrowe, nakładanie dodatkowo drogie. Chcąc zachować higienę należy codziennie używać nowej gąbki, albo po każdorazowym użyciu myć ją bardzo dokładnie. Pozostałości podkładu na gąbce z czasem psują się i mogą być przyczyną infekcji. Nie należy używać podkładów starszych niż rok od otwarcia.

Podkład nakładamy zaczynając od czoła, przez boki twarzy, policzki, na końcu nos i broda. Nie zapominamy o skórze pod oczami i powiekach. Ruchy powinny być koliste, niezbyt mocno uciskające, aby nie wcierać preparatu. Po nałożeniu sprawdzamy efekt w lustrze czy wszystkie miejsca zostały dokładnie pokryte podkładem. Jeśli na skórze występują niedoskonałości czy defekty (wypryski, pęknięte naczynka) to należy użyć korektora, który nie jest niczym innym tylko skoncentrowanym

KĄCIK PIĘKNOŚCI

podkładem. Kupujemy go zawsze w tym samym co podkład odcieniu. Nakłada się go w minimalnych ilościach na defekt aby później lekkim oklepywaniem połączyć z podkładem. Po tych zabiegach skóra powinna już nabrać młodego i świeżego wyglądu, który pomoże nam utrwalić puder. PUDER – musi być w analogicznym do podkładu odcieniu. Ważne jest, aby nakładać go w miarę możliwości szerokim pędzlem i szybkimi ruchami. Zaczynamy robić to od czoła, kończymy na nosie. Tutaj uwaga: zbyt dużo pudru może znacznie postarzyć, ja osobiście postępuję z pudrem ostrożnie.

W kolejnym artykule dowiecie się Państwo jak najlepiej nakładać tusz do rzęs, może coś jeszcze?...

Szanowni Państwo, jeżeli macie jakiegokolwiek pytania dotyczące problemów z makijażem czy włosami możecie do mnie napisać, na adres redakcji. W kolejnych wydaniach naszego kącika piękności postaram się odpowiadać na Wasze problemy.

Życzę Wam dużo zabawy w trenowaniu idealnego makijażu! Do następnego razu pozdrawiam - Orlando

Jak otrzymać idealnie wyglądającą skórę twarzy

Punkt pierwszy – skóra i przygotowanie jej do makijażu.

Ważne jest, aby najpierw dobrze ją oczyścić. Tutaj mały sekret, który nic nie kosztuje a potrafi zdziałać cuda:

GORĄCY RĘCZNICZEK

– w sprzedaży są małe, kwadratowe frotowe ręczniczki do twarzy, które każdy powinien mieć w domu. Przed makijażem, albo nawet jeszcze lepiej codziennie rano, zamaczamy go w dość gorącej, bieżącej wodzie (aby się nie poparzyć) i trzymając w obydwu rękach przecieramy nim dokładnie twarz. Tę procedurę powtarzamy 3, 4 razy, aż wystąpi uczucie ciepła i świeżości. Tym sposobem twarz będzie czysta, ciepła, pory się otworzą i cały brud lub tłuszczowa wydzielina wydobędzie się na zewnątrz. Ponieważ ręczniczek jest z frotu to działa również jak peeling, powodując, że skóra staje się gładsza.

Po takiej małej twarzowej saunie przechodzimy do drugiego ruchu, czyli nawilżamy i wprowadzamy witaminy i minerały.

TONIK I KREM

– rozgrzana i nawilżona przez gorący ręczniczek skóra łatwiej przyjmuje nakładane na nią preparaty, które wnikają w głębsze jej warstwy. U osób starszych skóra potrzebuje znacznie więcej aktywnych minerałów i witamin zawartych w płynnych tonikach. Bardzo ważne jest aby dobrze wmasować tonik, krem nawilżający bądź natłuszczający. Krótki masaż ujędrnia tkanki, a skóra nabiera młodszego i zdrowszego wyglądu. Krem najlepiej jest dobrać, korzystając z porad ekspertów w sklepie kosmetycznym.

www.poloniamonachium.de

Rzecznik

SV Polonia Monachium
Władysław Minkiewicz

informuje

Rzecznik Prasowy SV POLONIA MONACHIUMe.V.
Neuschwansteinplatz 4, 81549 München
Tel./Fax: 089 690 23 79; Mobile: +49(0) 179 509 1014
www.polonia69promotions.com

Wiara czyni cuda, czyli magiczne dwie minuty TSV WB Sechzgerstadion - SV Polonia Monachium 1:2

13.10.2010

Wszystko dobre, co się dobrze kończy... Po 9. kolejce rozgrywek A-klasy poloniści umocnili się na pierwszym miejscu w tabeli. Przeszli jednak - raz jeszcze - drogę przez mękę. Po niezwykle ciężkim meczu wyrwali gospodarzom zwycięstwo niemal w ostatniej chwili. Jednocześnie ich najgroźniejszy rywal do awansu, drużyna TSV München Solln II przegrała drugi już mecz na własnym boisku z SV Pullach III 0:1. Nasi piłkarze zafundowali jednak sobie kolejny dreszczowiec. Już po kwadransie przegrywali 0:1 po akcji, z której nawet gospodarze bramki nie mogli się spodziewać. A potem przez ponad godzinę zanosilo się na to, że nie będą w stanie przełamać fatalnej skuteczności. I wtedy właśnie pokazali charakter. Dwie - wreszcie płynne - akcje w ciągu zaledwie dwóch minut i można było w końcu odetchnąć.

Prowadzenie w tabeli to jednak nie wszystko. Zakrawa niemal na cud, że grając tak niestabilnym składem, bez wielu podstawowych zawodników, Polonia wygrywa i ma się - jak na razie - dobrze. Trener Winiarski dokonuje magicznych sztuk rotując składem i szukając nieustannie nowych rozwiązań. Trudno jednak, żeby było inaczej, kiedy - bez żadnej przesady - blisko trzecia, a na pewno czwarta część drużyny przebywa na zmianę w Polsce. Marzy mi się choć śladowa samodyscyplina i niecierpliwie czekam na pierwszego gościa, który powie: „odpuszczam wyjazd, gramy o awans”.

Polonia ucieka rywalom

24.10.2010

FC Viktoria München II - SV Polonia Monachium 0:8 (0:3). To był nokaut. Poloniści nie dali żadnych szans drużynie zwącej się - o ironio - Viktoria, grającej przy tym na własnym boisku. Mało tego, ponieważ w meczu bezpośrednich rywali do awansu padł remis, nasi piłkarze powiększyli nad nimi przewagę.

27.10.2010

SV Polonia Monachium - 1906 Haidhausen II 3:1 (3:0). Tym razem było znacznie trudniej. Przywilej gospodarzy okazał się złudny. Goście postawili bardzo twarde warunki. Wynik nie oddaje ani na jotę tego, co działo się na boisku, zwłaszcza w drugiej połowie. Ale takie zwycięstwo, w twardej walce, może tylko dodać pewności siebie. Po jedenastu meczach, na jedną kolejkę przed końcem rundy jesiennej, poloniści bliscy są włączenia piątego biegu.

Jerzy Gorgoń i piłkarze Polonii Monachium

P. Sowada, klubowy szalik i bohater wieczoru.

Na Stadionie Olimpijskim w Monachium.

Wieża Olimpijska (180 m wys.) - widok na stadion.

W prawej dłoni złoty medal.

38 lat po zdobyciu tytułu mistrza Igrzysk.

Sentymentalna podróż z Jerzym Gorgoniem

24.10.2010

Jerzy Gorgoń w Parku Olimpijskim...

Od wycieczki do Parku Olimpijskiego rozpoczęła się dwudniowa wizyta w Monachium legendarnego stopera niezapomnianej, „złotej” drużyny Kazimierza Górskiego, Jerzego Gorgonia. To właśnie na Stadionie Olimpijskim w stolicy Bawarii odnieśli nasi piłkarze największe sukcesy. Podczas Igrzysk Olimpijskich w roku 1972 zdobyli złote medale, a w dwa lata później, w czasie Mistrzostw Świata w RFN, zdobyli medale brązowe wygrywając w meczu o trzecie miejsce z Brazylią 1:0. W obydwu imprezach defensywa Polaków opierała się na bezbłędnej grze centralnej postaci formacji obronnej, Jerzego Gorgonia.

Wśród licznej, ponad 30-osobowej grupy fanów była i Konsul ds. Kultury, dr Grażyna Strzelecka i szefowie firmy Polscy Doradcy Finansowi, Rajmund Gawliński i Marcin Studencki, sponsorujący - wraz z Piotrem Sowadą - sentymentalną wyprawę w przeszłość Jerzego Gorgonia. Byli też piłkarze Polonii Monachium i całkiem liczna gromadka kibiców najmłodszych. Były wreszcie dwie uroczyste rodaczki zatrudnione w Centrum Olimpijskim - nasza przewodniczka, Anna Łaniewska i Jolanta Samek z Biura Prasowego. I choć pogoda dopisała - mówiąc ogólnie - nieszczęśliwie, wyprawa była nad wyraz udana.

Po rundzie wokół Parku Olimpijskiego mini-kolejką elektryczną, przeszliśmy spacerem do kompleksu olimpijskich basenów, a potem do zamontowanych na trawiastych tarasach tablic z nazwiskami złotych medalistów Igrzysk w Monachium.

I wreszcie punkt kulminacyjny - Stadion Olimpijski. Miejsce szczególne nie tylko dla polskich piłkarzy. To tutaj ogromną niespodziankę sprawił - zmarły tragicznie - Władysław Komar. O jego złotym medalu w pchnięciu kulą zdecydował JEDEN centymetr!... I tu właśnie „wehikuł czasu” dowiózł naszego gościa po 36 latach od pamiętnego meczu z Brazylią... I tu, i Jurek Gorgoń, i inni nasi goście z lekka wymiękli. Dzisiaj brzmi to jak bajka, ale był czas, kiedy Gorgoń i jego koledzy rządili w światowej piłce. Naprawdę był...

I na koniec, początkowo na piechotę - a potem (inaczej by się nie dało) - szybkobieżną windą, blisko 200 metrów w niebo, na Wieżę Olimpijską. A tam, poza niekończącym się maratonem przesympatycznych wspomnień, coś wreszcie i dla autora, czyli jedno z niewielu - a na pewno najwyżej położone - muzeum rock and rolla na świecie.

25.10.2010

... i w Centrum Kultury Polskiej

Wycieczka do Parku Olimpijskiego była - używając terminologii sportowej - świetną „rozgrzewką” przed spotkaniem z Jerzym Gorgoniem w Centrum Kultury Polskiej. Celem spotkania było przypomnienie bawarskiej Polonii o sukcesach drużyny Kazimierza Górskiego w latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia. Obok obecnego prezesa PZPN Grzegorza Łaty, Antoniego Szymanowskiego, Kazimierza Deyny, Zygmunta Maszczyka, Lesława Ćmiewicza i Kazimierza Kmiecika, jedynie Jerzy Gorgoń zagrał w trzech turniejach, które przyniosły największe sukcesy polskiej piłce. O dwóch była już mowa, trzeci to wicemistrzostwo olimpijskie w roku 1976 w Montrealu. Życzliwi inaczej mówili wtedy o „zatruciu srebrem”. Bez sensu.

A w Centrum Kultury było nad wyraz tłoczno. Byli prawdziwi kibice i goście - co szczególnie cieszy - nieoczekiwani. Był świetny bufet - kanapki i barszcz - przygotowany przez polskie bistro „Max”, sponsorowany przez szefową, Grażynę Gołaszewską i piwo „Tyskie”, ufundowane przez Konsulat Generalny RP w Monachium.. Były rozmowy i seans pytań. Były - wyświetlane z rzutnika - fragmenty meczu z Anglią w 1973 roku na Wembley. Mecz, od którego wszystko się zaczęło...

Spotkanie z Jerzym Gorgoniem doszło do skutku dzięki życzliwości Konsulatu Generalnego RP w Monachium w ogóle, a konsul ds. kultury Grażyny Strzeleckiej w szczególności, a także dzięki twórczemu zaangażowaniu SV Polonia Monachium i firmy Polscy Doradcy Finansowi.

Dominika Hilger

Święta Bożego Narodzenia w tropikalnym klimacie

Wyspy Karaibskie

Święta Bożego Narodzenia to dla większości z nas wyjątkowy okres. Mimo wielu obowiązków, terminów i pracy znajdujemy czas dla swoich najbliższych, zapominając na parę dni o szybkości codziennego życia. W tym czasie wszystko kręci się wokół tradycji. Większość z nas zasiada do obficie zastawionego stołu, na którym pojawiają się często potrawy przygotowywane specjalnie na tą okazję. Spotykamy się z rodziną lub przyjaciółmi. Mamy czas na coś szczególnego i na chwilę wracamy do obyczajów, kulturowych przez naszych rodziców czy dziadków.

Czasami jednak mamy ochotę oderwać się od tradycji, od przygotowań świątecznych a szczególnie od zimnej pory roku. Przeżyć ten okres w innej części świata, poznać inną kulturę, inne zwyczaje.

Ze względu na łagodny klimat i możliwość kąpieli w morzu wielu z nas wyjeżdża na Karyiby lub do Egiptu. Warto jednak w tym czasie zaplanować dalszą podróż na przykład na Wyspy Karaibskie, na Dominikanę, Kubę, Jamajkę lub bardziej egzotyczne takie jak Antigua & Barbuda, Trynidad & Tobago oraz Barbados.

Święta Bożego Narodzenia kojarzą nam się z choinką, szopką oraz św. Mikołajem. Może trudno wyobrazić sobie ten czas w krajach, gdzie zamiast choinki rosną palmy, a śnieg jest czymś egzotycznym. Jednak świętowanie narodzin Chrystusa może tu przebiegać w równie niezwykłej atmosferze. Tym bardziej, iż 95 % ludności np. na Dominikanie to katolicy, którzy dużą wagę przywiązują do swojej religii. Mocarstwa kolonialne

przyniosły na te tereny swoją chrześcijańską tradycję, z którą zmieszały się tutejsze obyczaje i afrykańskie wpływy.

Dlatego okres ten związany jest nie tylko z modlitwą, świętowaniem narodzin Chrystusa, rodzinnym spotkaniem czy prezentami. Przede wszystkim jest to radosne święto przy rytmach reggae, merengue i calypso. Liczne odbywające się w tym czasie festiwale salsy przepełniają wyspy radosnymi rytmami. Podczas kolorowych parad ulice przemieniają się w niezwykle kulisy, na tle których poprzębierani aktorzy, mieszkańcy i turyści tańczą i śpiewają, świętując w ten radosny sposób te szczególne dni.

Możemy tutaj również spotkać tak dobrze znane nam choinki, które bogato ustrojone zdobią domy mieszkańców. Oprócz choinek często pojawiają się drzewka, wykonane z kwiatów, orzechów kokosowych i choinkopodobnych krzewów. Na drzewkach świątecznych znajdziemy nie tylko kolorowe

bombki, lametę czy świeczki, lecz różnorodne, egzotyczne ozdoby nawiązujące do karaibskiego klimatu. Nie wiadomo, kiedy pojawiła się tutaj pierwsza choinka. Pierwsze historyczne wzmianki pochodzą z roku 1842 z wyspy Puerto Rico. Jednak tylko niektórzy mieszkańcy mogą sobie pozwolić na zakup oryginalnej bożonarodzeniowej choinki.

Na trzydziestu wyspach, położonych pomiędzy Florydą a Wenezuelą Boże Narodzenie jest jedną z najważniejszych uroczystości

religijnych roku. I tylko sposób świętowania odróżnia się znacznie od europejskich zwyczajów. Uroczysta Wigilia zamienia się często po północy w prawdziwy festiwal karnawałowy.

Na Bahamas już podczas Adwentu wszyscy przygotowują się do największego święta jakim jest karnawał Junkanoo. Dokładnie 26 grudnia, zaraz po wybieciu północy, mieszkańcy ustrojeni w bogato zdobione kostiumy, wychodzą na ulicę, aby wziąć udział we wspólnej zabawie. Punktem kulminacyjnym jest zawsze Nowy Rok, czyli dzień 1-go stycznia.

Inny zwyczaj panuje na wyspie Puerto Rico. W okresie adwentowym małe grupki przyjaciół lub rodzin nawiedzają w środku nocy swoich sąsiadów lub znajomych stając przed ich domem i muzykując aż pojawi się zaspiany sąsiad. Po opłaceniu wykupu – napoje dla całej grupy – osoba ta przeważnie dołącza się do przyjaciół i wśród śpiewów, i tańców wszyscy ruszają do następnych pograżonych w śnie sąsiadów.

Na Karaibach trudno znaleźć odpowiednika naszej „cichej nocy”. Na wyspach Trinidad & Tobago w tym czasie trwają przygotowania do festiwalu Parang Soca to rodzaj muzyki kultywowanej na wyspach karaibskich od początku lat 70-tych. Pojawiła się tutaj po połączeniu muzyki Calypso z rytmem indyjskim.

Na wyspach karaibskich wspólne muzykowanie jest częścią Świąt Bożego Narodzenia. Paraderos biorący udział w lutowym festiwalu Parang, podczas świąt chodzą od domu do domu, przepełniając każdy zakątek muzyką i śpiewem.

W Polsce święta rozpoczynają się uroczystą kolacją w Wigilię 24 grudnia. Na Karaibach to normalny dzień pracy, podczas którego niektóre sklepy są otwarte do godz. 23.00, tak aby wszyscy zdążyli z zakupem podarunków dla swoich najbliższych, przyjaciół i znajomych. Dlatego najmłodszy czekają na swoje wymarzone prezenty dłużej niż

w Europie. Dopiero w pierwszy dzień świąt, czyli 25 grudnia mogą zobaczyć, co Mikołaj zostawił im pod choinką. Na Puerto Rico i na Dominikanie okres oczekiwania jest jeszcze dłuższy, bożonarodzeniowe niespodzianki pojawiają się pod choinką dopiero 6 grudnia, w święto Trzech Króli.

Święta Bożego Narodzenia obchodzone są również na Kubie, ale w dużo skromniejszej formie. Drzewka bożonarodzeniowe i ozdoby stanowią dla Kubańczyków drogi luksus. Jednak już od roku 1998 święto 25 grudnia jest dla wszystkich dniem wolnym od pracy. Niniejszym Fidel Castro spełnił życzenie papieża Jana Pawła II, który na początku 1998 roku przebywał z oficjalną wizytą w Hawanie.

Przez wiele lat tradycja i kultura kolonialistów kształtowała tutejszą historię. Ich obrzędy, religia i obyczaje zostały wcielone w karaibski klimat.

Niniejsze odzwierciedla się nie tylko w codziennym życiu mieszkańców, ale również w kulinarnych specjach, gdy podczas Świąt Bożego Narodzenia na stołach pojawiają się potrawy łączące dwa różne światy. Na Martinice i Guadeloupe sporządza się potrawę z wieprzowiny

zwaną „ragout de cochon”. Na Antiquie typową brytyjską potrawą jest „port-stew” a na wyspach, które były pod wpływami hiszpańskimi „pasteles” – paszteciki nadziewane mięsem, rybą lub warzywami, zawinięte w liście bananowca. Uroczysty posiłek i ulubione danie Kubańczyków to „Morros y Christianos” – wieprzowina z ryżem i czarną fasolą.

Podróżując na wyspy karaibskie ma się wrażenie, iż przenosimy się w inny świat. Zachwyca nas nie tylko fauna i flora, lecz sama lekkość życia, radość, życzliwość, uprzejmość, a przede wszystkim radosna muzyka i śpiew, która towarzyszy nam od poranka aż do zmroku. A co najważniejsze zauważamy, że życie może być radosne a uśmiech towarzyszyć nam może przez cały dzień.

Zapraszamy Państwa do poznania tej części świata, gdzie chociaż brakuje śniegu i może nawet tej prawdziwej choinki, ale gdzie nasze Święta pozostaną niezapomnianym przeżyciem, do którego będziemy chętnie wracać oglądając zdjęcia z karaibskim Mikołajem i palmą ustrojoną lametą lub ozdobami świątecznymi.

Einsteinstrasse 157, 81675 Monachium | tel. 089-411 89 286 | godz. otwarcia: pn-pt 10.00 – 18.30 i soboty 10.00-14.00

Reiseagentur BAVARIA

Inh. Dominika Hilger
Einsteinstrasse 157, 81675 München
Tel.: 089/ 411 892

Homepag: www.reiseagentur-bavaria.de

BILETY LOTNICZE I AUTOKAROWE

- połączenia lotnicze do wszystkich krajów świata LOT, AirBerlin, Lufthansa itd.
- bezpłatne rezerwacje
- połączenia autokarowe do Polski – Sindbad, Orland, Eurotrans, Touring itd.

NASZE USŁUGI

- organizacja pobytów
- obsługa spotkań biznesowych
- transfery i limuzyny
- wynajem samochodów
- rezerwacja miejsc hotelowych
- przewodnicy – Monachium
- informacja turystyczna
- Incentive - Event – Incoming

KUPONY RABATOWE

Pauschalreise-Gutschein

25 €

Ważne do 31.08.2011

Przy cenie od 850 €

Flugticket-Gutschein

10 €

Ważne do 31.03.2011

Każdego roku blisko 3 miliony turystów przyjeżdża na Kubę, by przekonać się czy miał rację Krzysztof Kolumb, który w 1492 roku dotarł do wybrzeży Kuby, zapisując w dzienniku pokładowym: „Nigdy nie widziałem piękniejszego kraju. Liście palmowe tak wielkie, że mogą służyć jako zadaszenia dla domu. Na plażach tysiące muszeł perłowych. Przezroczysta woda. I ta nieustanna, oszałamiająca symfonia w wykonaniu ptactwa.”

TEKST I ZDJĘCIA →

Sebastian Wieczorek

Perła Karaibów i ostatni bastion komunizmu
Słońce, salsa, rum, cygaro...

Kuba – w rytmie salsy...

Kuba to jedna z najpiękniejszych wysp na świecie. Przyciąga turystów z całego świata pięknymi, piaszczystymi plażami. Każdy kto tutaj przyjedzie musi koniecznie spróbować rumu i zapalić oryginalne kubańskie cygaro. Historia, architektura, taniec oraz niesamowici mieszkańcy wyspy sprawiają, że każdy chce tutaj wrócić.

Dziś turyści przybywający na Kubę najczęściej pierwsze kroki stawiają w Varadero. To zdecydowanie największy kurort wypoczynkowy, a zarazem rozrywkowa stolica Kuby. Najlepsze na wyspie szerokie plaże usypane złotym piaskiem i bajeczne rafy koralowe niezwykle turkusowej wody Morza Karaibskiego, wspaniały klimat, niezwykła atmosfera, dobiegające zewsząd rytmy salsy, samby i merengue, rozślawione przez Hemingway'a i oczywiście kubańskie drinki „Mojito”, „Cuba Libre” czy „Daiquiri” - to tylko kilka powodów, dla których turyści z całego świata tak chętnie tutaj przyjeżdżają. Słowem, okna hotelowych pokoi wychodzą na pocztówkę z palmami, piaskiem i turkusem morza.

Zmęczony jednak przebywaniem wśród wypoczywającego tłumu pomknąłem poza hotelowe mury. Gdy okazało się, że za chwilę odjeżdża autobus do Hawany decyzja była jednoznaczna – „uciekam”, aby poznać prawdziwe oblicze wyspy. Biednej, zniszczonej, stłamszonej przez lata panowania komunizmu. Uświadamiam sobie, że jednak nie wszędzie jest raj. Aż trudno uwierzyć, że latach w czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku Kuba miała opinię wyzwolonego centrum rozrywkowego, z którego atrakcji korzystali głównie amerykańscy turyści. Bawiono się wtedy odwiedzając kasyna, kluby nocne, korzystając z licznych domów publicznych, a w ciągu dnia grano w golfa lub spędzano godziny na słonecznych plażach ze szklanką „Bacardi” w dłoni. Sytuację zmieniła rewolucja, kiedy to w końcu lat sześćdziesiątych wyspę opanowały powstańcze wojska Fidela Castro, obalając proamerykański reżim Batisty. Orientacja Kuby skierowała się ku komunizmowi i Związkowi Radzieckiemu, wzbudzając sprzeciw w Stanach Zjednoczonych.

Rozpoczęto izolację gospodarczą wyspy, a jej zupełną blokadę zarządzono w 1962 roku po rozmieszczeniu na tym terenie radzieckich rakiet z głowicami jądrowymi. Wieloletnia izolacja oraz nieudolna gospodarka centralnie planowana doprowadziły w efekcie Kubę

rezydencji sprawia, że Stara Hawana przez jakieś 350 lat niemal samodzielny miastem. Dopiero w latach 60. XIX wieku zburzono masywne mury miejskie i mieszkańcy zaczęli wyróżniać dzielnicę określeniem „stara”. Za czasów Fidela Castro, przez wiele

do załamania. Sytuacja gospodarcza i społeczna Kuby sprawia, że kraj znajduje się na krańcach swych możliwości. Dawne powiązania z ZSRR i całym blokiem komunistycznym nie istnieją. Zakończyła się era państwa - przyczółka komunizmu w Ameryce Środkowej, a wraz z nią wielkie dotacje w postaci broni i pomocy gospodarczej.

Docieram do Hawany. Fale Zatoki Meksykańskiej rozbijają się o słynną Malecón, nadmorską promenadę, cel spacerów turystów i mieszkańców. Kamienne fortyfikacje przywołują wspomnienie dni, gdy miasto było perłą w koronie hiszpańskiego imperium, a w porcie tłoczyły się galeony wypełnione srebrem z Ameryki Południowej. Misterna siatka wąskich kolonialnych uliczek, pełnych uroku placów oraz arystokratycznych

lat pozwolono tej części stolicy popadać w ruinę - cieszyła się bardzo znikomą uwagą władz rewolucyjnych, która skupiła się na zubożałej prowincji, a stolicę pozostawiano samej sobie. Ciekawostką może być, iż znaczna część budowli w mieście jest zbudowana z białego wapienia powstałego z koralowców. Do jednych z najstarszych budowli należy zespół warowni hawańskich. Należy do nich strzegący portu Castillo del Moro, La Punta i La Cabaña. Zwiedzanie samego miasta dobrze zacząć od najstarszej części miasta, La Habana Vieja, gdzie znajdują się piękne, stare budynki o ciekawej architekturze, muzea, restauracje, stylowe kafejki, kolonialne kościoły, nocne kluby, urokliwe bary. Mimo faktu, że 10 lat temu dzięki funduszom UNESCO rozpoczęła się częściowa renowacja XVII-wiecznej Starej Hawany, to

dzielnica sprawia wrażenie bardzo zaniedbanej, zniszczonej. Chyba tylko lata rujnującego systemu mogły doprowadzić do takiego stanu to miasto. Na ścianach aż do znudzenia widnieją napisy – „Socjalizm albo śmierć”. Wydaje mi się, że Hawana dostała jedno i drugie.

Wrażenie robi Plaza de la Catedral, który wyróżnia się barokową wapienną fasadą katedry San Cristobal. Budowę świątyni rozpoczęli jezuici w 1748 roku, a gdy ich wygnano budowę dokończył w 1789 roku hiszpański

rząd kolonialny. Do 1898 roku spoczywały tu prochy Krzysztofa Kolumba, które obecnie znajdują się w Santo Domingo. - „To dla was, turystów” - śmieje się grupa murzynka z cygarem w ustach siedząc

na schodach. Pozuje, żądając dolara za krótką sesję zdjęciową. W Hawanie nie ma problemu, aby napić się oryginalnego rumu Havana Club lub kawy, zapalić pyszne cygaro, a przy okazji zrobić zakupy. Warto chociażby zajrzeć do sklepu „Casa del Ron y Tobacco” mieszczącego się przy ulicy Obispo tuż obok „Floridity” - kawiarni słynnej z tego, że przesiadywał w niej Ernest Hemingway.

Koniecznie trzeba zobaczyć Kapitol, który zaskakuje swą wielkością i przepychem. Zbudowany w 1929 roku przez dyktatora Machado na wzór Kapitolu waszyngtońskiego, do rewolucji w 1959 roku był siedzibą parlamentu. W holu ogromna rzeźba przedstawiająca Kubę, a u jej stóp miejsce, od którego mierzono były wszystkie odległości na Kubie. Kiedyś tkwił w nim diament, dziś jego imitacja.

Z drugiej strony miasta leży Vedado, postmodernistyczne centrum miasta z lat 50. Wiele z okazałych pokolonialnych budowli zostało tu zamienione na gmachy użyteczności publicznej, ministerstwa i muzea.

Na ulicach Hawany poruszają się samochody z innej epoki, kabriolety, buicki, lincolny, chevrolety, ford. Amerykańskie samochody z lat pięćdziesiątych, przywołujące obrazy z filmów z Elvisem Presleyem - to ostatnie, jakie Kubańczycy mogli sprowadzić z USA. Kubańczycy wyjątkowo dbają o swoje samochody, ponieważ nowych nie mogą sprowadzić, a stare mogą sprzedać tylko państwu, co oczywiście bardzo rzadko się zdarza. Sentyment wzbudza widok polskiego Fiata 126p. Do dziś wiele z nich można spotkać na ulicach Hawany. „Maluchy” nazywane są pieszczotliwie „polaquito”.

Pomimo sytuacji panującej na Kubie, nie odczuwa się jakiegoś szczególnego zniechęcenia do życia lub pesymizmu.

Wielkim problemem mieszkańców Kuby jest zaopatrzenie wszystkich sklepów w najbardziej podstawowe artykuły, w tym spożywcze. Przed sklepami widnieją znane dobre wielu Polakom kolejki, pomimo tego, iż żywność sprzedawana jest w systemie kartkowym. Sprzyja to rozwojowi „czarnego rynku”. Jednak jak mówią Kubańczycy: „w kwietniu wszystko się zmieni” - i natychmiast dorzucają - „ale nie wiadomo, którego roku”. Rok ten jednak z pewnością się zbliża, a fala radykalnych zmian politycznych dochodzi do Hawany. To wszystko ma związek ze stanem zdrowia Fidela Castro - dla nikogo nie ulega wątpliwości, że śmierć dyktatora, a jednocześnie jednego z najbardziej charmatycznych przywódców w drugiej połowie dwudziestego wieku będzie oznaczała załamanie się dotychczasowego systemu władzy na wyspie. Czy to czasami nie ostatnia chwila aby zobaczyć taką właśnie Kubę?

- codzienne połączenia autokarowe do Polski
- największa flota autokarów turystycznych w Polsce
- bilety autokarowe do 233 miast w Polsce i Europie
- wynajem autokarów
- bilety lotnicze
- zwiedzanie Monachium - Sightseeing
- wycieczki jednodniowe - Bawaria i Austria
- wyjazdy na imprezy sportowe

ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA W MONACHIUM

SINDBAD - Reisen GmbH

Arnulfstr. 20, 80335 München
(bezpośrednio przy HBF - dworcu głównym)

☎ 089 / 54 54 89 89

☎ 089 / 55 07 77 57

E-Mail: muenchen@sindbad-gmbh.de

Aforyzmy Sławomira Kuligowskiego

z tomiku **PODAJ DALEJ**

- ★ *Uczyłbym się języków obcych, ale mam dosyć polskich problemów.*
- ★ *Na rzece wspomnień tamą jest zła pamięć.*
- ★ *Drogowskaz wskazuje drogę, ale jej za ciebie nie przejdzie.*
- ★ *Czasami postawienie „kropki nad i” kończy się banalnym kleksem.*
- ★ *Wspomnienia czasem nie dają zasnąć, ale bez wspomnień nie ma czego śnić.*
- ★ *Nie mam zamiaru żyć ani dnia dłużej niż będzie to napisane w moim nekrologu.*
- ★ *Dzień, który za nami, już nigdy nie wróci, dzień, który przed nami, może nigdy nie nadejść.*
- ★ *To już jesień, pamiętaj o ciepłym spojrzeniu.*

Kącik młodego poety

Zaduszki

Alessandra Palomba

święto pachnące reklamą zabieganiem kupowaniem w pośpiechu zniczami roześmianą twarzą dziecka świeżymi obwarzankami i wszechobecną pańską skórą sprzedawaną w bramach cmentarzy tylko gdzieś z tyłu w tle to cierpienie i te łzy zadumanie...

Daria Nadolska

Rozpocząła od warsztatów plastycznych w gdyńskim Młodzieżowym Domu Kultury. Ukończyła orłowskie Liceum Plastyczne, studiowała na Europejskiej Akademii Sztuk i gdańskiej Akademii Sztuk kierunku dzieci. Mieszka w Monachium.

En el amor con el tango – zakochani w tangu

Tango

to więcej niż taniec, to intymność, pasja i namiętność

Tango nie powstało na użytek salonów (to co można obserwować na pokazach tańca towarzyskiego nie ma nic wspólnego z taniem argentyńskim), dlatego bazuje na naturalnych ruchach. Mimo to, a może właśnie dlatego uważane jest za jeden z najtrudniejszych tańców na świecie; przeciętnie trzeba poświęcić co najmniej trzy lata na naukę, aby zacząć poruszać się spontanicznie. Niewątpliwą zaletą tanga jest, że nie ma wieku, tańczą je zarówno ludzie bardzo młodzi, jak i bardzo sędziwi. A naukę można rozpocząć w każdym momencie życia. Jedyny mankament: wciąga narkotycznie. Wtedy już tylko pozostaje ćwiczyć kolejne niuanse ruchów pod okiem instruktorów, potem z rozwianym włosom biec na kolejną milongę*, ściskając pod pachą worek z butami do tańca... Dla większości z zainfekowanych pasją życie dzieli się na to przed i po poznaniu tanga. Nikt nie żałuje tego „po”, co najwyżej, że stało się to tak późno.

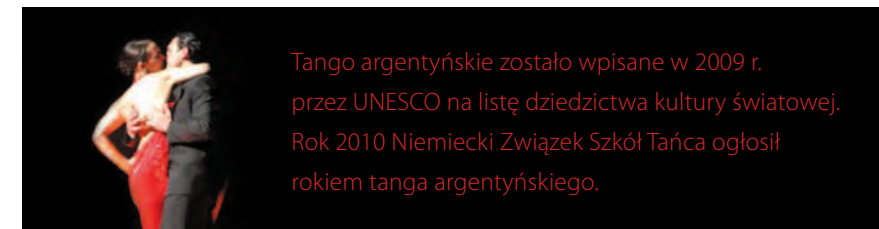
Tango - muzyka, która powstawała na przedmieściach miast w barach i domach publicznych Buenos Aires i Montevideo. Tango – taniec będący zwierciadłem miejsca gdzie się zrodziło i gdzie mieszały się pasja, odwaga i wszechobecna zmysłowość.

Wiek XIX to czas gdy Buenos Aires stało się miejscem docelowym wielkiej fali emigracji z Europy. Wśród przeszło milionowej społeczności miasta, połowę stanowili obco-krajowcy, w większości mężczyźni zatrudniani w wielkich zakładach przemysłowych. Kobiety sprowadzano jako „towar masowy” w celach wiadomych. Tango powstało jako rodzaj gry wstępnej w domach publicznych. W początkach XX wieku fala tanga „wylała się” z portowych ulic i domów publicznych La Boca. Za najwybitniejszego spośród tych, którzy kiedykolwiek śpiewali tango i za jednego z największych kompozytorów tego gatunku Argentyńczycy uważają Carlosa Gardela. To on wyprowadził je z nizin społecznych, rozpowszechniając wśród klas wyższych Argentyny. W Europie taniec rozpoczął zdobywanie salonów prawdopodobnie przez Marsylię. Nie zagroził mu w tej wędrówce nawet arcybiskup Paryża, który w 1914 roku zagroził ekskomuniką każdemu kto by tango ośmielił się tańczyć...

Tango trwało, rozwijało się i było popularne do połowy lat pięćdziesiątych. Potem nastąpiła

era Billy Halley'a i rock'n'rolla. Ale w latach osiemdziesiątych XX wieku taniec zaczął z powrotem oczarowywać tysiące i dziesiątki tysięcy tancerzy, szczególnie w Europie. Pojawił się nowy styl muzyki i nie sposób nie wspomnieć tu o Astorze Piazzolli. Mistrz bandoneonu i wybitny kompozytor połączył tradycję z nowoczesnymi technikami kompozycji. Wiek XXI to już prawdziwy renesans tanga.

Co jest w tangu takiego niezwykłego? Intymność, pasja, namiętność, prawdziwa bliskość z drugim człowiekiem, nieustanna improwizacja. Dla panów prawdziwe wyzwanie: mężczyzna zawsze prowadzi, ale prowadzi dla niej, kobieta – wsłuchuje się w gest partnera, czeka na jego ruch aby mu towarzyszyć, podążyć.

Tango argentyńskie zostało wpisane w 2009 r. przez UNESCO na listę dziedzictwa kultury światowej. Rok 2010 Niemiecki Związek Szkół Tańca ogłosił rokiem tanga argentyńskiego.

*) Milonga - miejsce albo impreza, na której tańczy się tango

Naukowcy z Oldenburga i Frankfurtu zafascynowani popularnością tańca zbadali pary tańczące tango. Okazało się, że taniec ten znacznie podnosi seksualność. Nawet w przypadku par o mocno zmniejszonym pożądaniu powraca dawny żar. Ludzie na nowo odkrywają atrakcyjną bliskość ciała partnera. W czasie tańca bliski kontakt ciała i rytmiczne ruchy sprawiają, że zarówno u mężczyzn jak i u kobiet zanotowano wzrost produkcji hormonów płciowych i jednocześnie, gwałtowny spadek hormonu stresu. Muzyka, bliski kontakt i ruch, zwiększają pozytywne emocjonalne reakcje.

Kalendarium

listopad / grudzień - rok 2010

MONACHIUM

10.11.2010	19:00	Wernisaż wystawy Grażyny Guerrero „Woher und wohin? Aus den Tiefen des Bewusstseins”. Polnische Kulturzentrum, Prinzregentenstr. 7
12.11.2010	19:00	Koncert Chopinowski, z okazji Dnia Niepodległości, wyk. orkiestra Agnieszki Duczmal. Künstlerhaus München (za zaproszeniami)
13.11.2010	16:00	Spotkanie miłośników łania. Restauracja LA STRADA, Heinrich - Wieland Str. 102, info: Piotr Adams 089/72498785
13.11.2010	20:00	Koncert „Siedem Bram Jerozolimy” Krzysztofa Pendereckiego. Kiliansdom, Würzburg, bilety: 24/18/10 €
16.11.2010	18:00	Film „Chopin”, kino Neues Gabriel, rezerwacja tel. 089-21112435
16.11.2010	19:30	Film „Chopin”, kino Neues Gabriel, rezerwacja tel. 089-21112435
17.11.2010	18:00	Film „Korczak”, kino Neues Rottmann, rezerwacja tel. 089-21112435
17.11.2010	19:00	Przedstawienie „Kopciuszek” w wykonaniu amatorskiej grupy z Mszczonowa. Stadthalle Erding, Aloes-Schießl-Platz, wstęp wolny, rezerwacja tel. 08122-990712
19.11.2010	18:00	Brydź towarzyski i sportowy, nauka. Dominikuszentrum, Hildegard-von-Bringen-Anger 1-3, info: Jadwiga Suchocka, tel. 089-2011270, www.bezatu.de. Kolejne spotkania: 03.12.2010, 17.12.2010
20.11.2010	17:00	Kuźnia Talentów - Koncert Galowy. Anton - Fingerle - Bildungszentrum, Schlierseestr. 47, wstęp wolny
20.11.2010	19:00	Bal Andrzejkowy, gra polski zespół Tedy's Band, miejsce: Bürgerhaus zur Post, Kirchenplatz 1, München/Haar, info/bilety: Agencja Imprez Rozrywkowych SYRENKA, B. Grabowska, tel. 089-6708230 (zgłoszenia do 15.11.)
23.11.2010	18:30	Odczyt Rolfa Bastena „Chopin albo jak polski głos usłyszał cały świat”. Konsulat Generalny (za zaproszeniami)
24.11.2010	19:00	Odczyt Marii Ciesielskiej o Januszu Korczaku. Polnische Kulturzentrum, Prinzregentenstr. 7
25.11.2010	20:00	Koncert Chopinowski w wykonaniu Ewy Kupiec w ramach „Mosbacher Klassische Konzerte”. Mostach/Baden, Alte Mälzerei, bilety: 18/9 €
26.11.2010	19:45	„Śledztwo w/s katastrofy smoleńskiej - fakty i mity”. Spotkanie z mecenasem Stefanem Hamburg. Sala parafialna Polskiej Misji Katolickiej, Heßstr. 26
03.12.-05.12.2010		„Maski” adwentowe, warsztaty z polską artystką Grażyną Guerrero, zgłoszenia tel. 089-21112435
05.12.2010	14:00	Otwarcie Polskiej Szopki Bożonarodzeniowej na monachijskim Hauptbahnhof, przy udziale Chóru Chłopców z Poznania
06.12.2010	19:00	„65 lat później. Długie cienie Holocaustu” wykład prof. Feliksa Tycha. Gasteig
06.12.2010	20:00	„Grupa Mozarta”, Künstlerhaus, Lenbachplatz 8, bilety: tel. 089-59918414 (ważność zachowują bilety z odwołanego koncertu z dn. 24.04)
17.12.2010	19:00	Spotkanie opłatkowe Polonii. KHG München (za zaproszeniami)
31.12.2010	19:30	Bal Sylwestrowy, gra i śpiewa polski zespół Tedy's Band, miejsce: Gasthaus Gartenstadt, Naupliastr. 2, info/bilety: Agencja Imprez Rozrywkowych SYRENKA, B. Grabowska, tel. 089-6708230, e-mail: BG_syrenka@gmx.de

NORYMBERGA

14.11.2010	11:00	„Bolesław Leśmian - fascynacja niczym”, Christian Kampkötter przedstawi sylwetkę poety (w programie wiersze i piosenki). Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, bilety: 6/5 €
25.11.2010	19:30	Wernisaż wystawy „Neues Pflaster” Aliny Budzyńskiej, Kathariny i Michaela Dietlinger, Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34 (do 06.01.2011)
28.11.2010	19:00	Jazz im Turm, „Adwentowe impresje II” w wykonaniu Leszka Żądło, Agnieszki Hekiert, Konstantina Kostova. Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, bilety: 10/6 €
05.12.2010	20:00	Koncert Bożonarodzeniowy krakowskiej grupy „Trzy dni później”. Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34
18.12.2010	18:30	„A wczora z wieczora” - spotkanie opłatkowe Zrzeszenia Krakauer Turm e.V. Krakauer Haus, Hintere Insel Schütt 34, wstęp wolny

STUTTGART

14.11.2010	18:30	Uroczystość z okazji Święta Niepodległości, oprawa muzyczna: Katarzyna Myćka i Franz Bach - Marimba Duo. Kleiner Kursaal, Königsplatz 1
20.11.2010	18:00	Polska zabawa taneczna. Otto Herbert Hajek - Saal, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22, info i rezerwacja tel. 0711-863335
23.11.2010	19:30	„Auf dem Klavier singen - Frederic Chopin und die Oper” dr Frank Piontek - wykład z muzycznymi przykładami. Stadtbücherei im Wilhelmshaus Zentralbücherei, Konrad-Adenauer-Str. 2
27.11.2010	18:00	„Mikołaj Kopernik - słynny astronom i jego teoria heliocentryczna” - prelekcja Wandy Klepiszewski, wsp. techn. Piotr Wachowski. Sophie Knosp Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22
28.11.2010	18:00	Otwarcie Polskiej Szopki Bożonarodzeniowej, Hauptbahnhof Stuttgart, do 06.01.2011
28.11.2010	15:00	Otwarcie Polskiej Szopki Bożonarodzeniowej w Ludwigsburgu. Zamek - do 06.01.2011
08.12.2010	19:00	„Vor 150 Jahren geboren - Ignacy Jan Paderewski”, wykład: dr Peter Oliver Loew. Kleiner Kursaal Bad Cannstatt, Königsplatz 1
13.12.2010	19:00	Spotkanie opłatkowe. Julie Siegle Raum, Bürgerräume Stuttgart West, Bebelstr. 22

NA WIGILIJNYM STOLE...

Aby przygotować i przeżyć typowo polskie Święta Bożego Narodzenia nie trzeba koniecznie wyjeżdżać do kraju. Świętować po polsku można również tu, w Bawarii. Rodzina Tomka pochodząca z okolic Krakowa zachowuje co roku nasze świąteczne zwyczaje.

Jolanta Łada

- Dzień wigilijny jest już dla nas dniem świątecznym, więc nie pracujemy. W godzinach południowych ubieramy choinkę i każdy po kryjomu szykuje prezenty, które kładziemy pod drzewkiem - opowiada Tomek. Cały dzień tradycyjnie pościmy, czyli jadamy beźmięsne, lekkie potrawy. I tak aż do Wigilii, po której można już pozwolić sobie na obżarstwo. Przygotowujemy tylko cztery potrawy, nie dwańście. Obowiązkowo musi być biały żurek z ziemniakami i grzybami oraz karp. Tutaj jest ciężko z tą rybką, ale zawsze się coś wykombinuje. Oczywiście „ryba musi pływać”, więc podajemy do niej czerwone wino. Rozpoczynamy Wigilię od czytania Pisma św. i krótkiej modlitwy. Następnie łamiemy się opłatkiem i składamy sobie życzenia. Na stole kładziemy sianko i zostawiamy jeden wolny talerz. Zapalamy świece i śpiewamy kolędy. Panuje tak uroczysty nastrój, że aż łezka kręci się w oku. Po Wigilii dzieci rozdają prezenty i w tym momencie kończy się post. Później dzwonimy do naszych rodzin w Polsce i składamy życzenia. No i nie zapominamy o Pasterce o północy w kościele św. Józefa. Czasem o sposobie spędzania świąt decydują względy praktyczne.

- Ja spędzam raczej po niemiecku, jeśli w ogóle - mówi Andrzej ze Śląska, ożeniony z Niemką. Oboje z żoną pracujemy w szpitalu i jeżeli ktoś z nas ma dyżur, to przesuwamy świętowanie lub traktujemy 24 grudnia jak zwykłą niedzielę. Oczywiście wydzwaniamy z życzeniami do rodziny. Ale od momentu jak nasz syn skończył 14 lat nie kupujemy sobie prezentów. Mamy wszystko czego potrzebujemy, a sklepy robią tylko biznes, bo ludzie kupują z przyzwyczajenia. Po świętach można dostać zwykle to samo z rabatem i to często dużym. Na początku mojego pobytu w Niemczech jeździliśmy do rodziny w Bawarii i tam gotowałem (tak jak umiałem) po polsku. Przyrządzałem karpia, grzybki, piekłem makowce i co tam mi się chciało. Ale z czasem mi przeszło. Zofia z Wielkopolski wychowuje samotnie dwóch synów w wieku 3 i 9 lat. Przez ostatnie lata świętowała Boże Narodzenie w Monachium i to raczej w międzynarodowym gronie, wszystkie jej przyjaciółki są bowiem cudzoziemkami. W Niemczech spędza święta po niemiecku. Ubiera z dziećmi choinkę, kładzie pod nią prezenty. Już całkiem dobrze umie przyrządzić kaczkę z czerwoną kapustą i knedlami ziemniaczanymi. Ale tęskni za polską Wigilią, zwłaszcza za barszczem z uszkami i opłatkiem.

- Tu nie ma opłatków, chyba, że ktoś z rodziny przyśle w liście. Ale nie wiem, czy wybierzemy się w tym roku do Polski. Przeloty są strasznie drogie, chyba oni tam złośliwie

zawyżają ceny, bo wiedzą, że ludzie i tak muszą wtedy polecieć do rodziny. A autobusem jechać niebezpiecznie po zaśnieżonych, oblodzonych drogach. Jednak w Monachium jest więcej polskich rodzin, które starają się przygotować wigilijną kolację zgodnie z naszą tradycją. Potwierdzają to Iwona i Ryszard, którzy prowadzą sklep z polskimi artykułami żywnościowymi i mają przed świętami pełne ręce roboty. Pierwsze zamówienia na potrawy wigilijne pojawiają się już dwa miesiące wcześniej. Zapisy prowadzone są od końca listopada do 15 grudnia i zapełniają cały szesnastokartkowy zeszyt. W sumie z potraw lub składników sprowadzanych do sklepu korzysta około stu rodzin. - To, co i ile ludzie zamawiają zależy, z jakich stron Polski pochodzą - mówi Ryszard. Ale głównie uszka i pierogi, z kapustą i grzybami, albo ruskie. Oprócz tego krokiety z kapustą i grzybami. Barszcz, zupa grzybowa, kwaszona kapusta i fasola „Jasiek” także cieszą się powodzeniem. Jest takie powiedzenie, że jak się je dużo fasoli w Wigilię, będzie się miało dużo pieniędzy w Nowym Roku. Składniki do wszystkich dań np. twaróg, czy mąka, sprowadzane są specjalnie z Polski. Z ryb kupują klienci gotowego karpia w galarecie, śledzie, albo grzyby w słoikach, takie jak borowiki, maślaki i pieczarki oraz ćwikłę z chrzanem i żurawinę do mięsa. Z wypieków przygotowuje się trzy najważniejsze ciasta; makowiec, sernik i jabłecznik.

Klienci gotują i pieką też sami z dostępnych w sklepie produktów, takich jak suszone grzyby lub masa makowa. Czasami pojawiają się zamówienia specjalne np. na kutię. Nawiasem mówiąc była to ulubiona potrawa mojej babci, rodowitej Lwowianki. Polacy zaopatrują się także w napoje alkoholowe, słodczy (głównie pierniki) i gazety ze świątecznym programem telewizyjnym. Iwona i Ryszard nie zostają na święta w Bawarii. Jeszcze 23 grudnia pracują, a najpóźniej następnego dnia wyjeżdżają do Szczawna Zdroju, aby zdążyć na kolację. Polskie Boże Narodzenie ma w sobie coś takiego, że chce się je spędzić z najbliższymi, czekać na pierwszą gwiazdkę, przeczytać odpowiadający rozdział z Ewangelii św. Łukasza, podzielić się opłatkiem, po czym zasiąść do stołu, na którym niekoniecznie znajduje się dwanaście potraw, ale na pewno barszcz, uszka, pierogi z kapustą i grzybami, oraz karp przyrządzony na różne sposoby. Ale bardziej niż o jedzenie chodzi o atmosferę. W Niemczech, zwłaszcza w Bawarii, też mamy uroczysty posiłek, choinkę i prezenty, a o północy Pasterkę w katolickich kościołach. Piękne nabożeństwa z bogatą oprawą muzyczną odbywają się również w świątyniach ewangelickich. Ale czegoś brakuje. Może tego, że my, Polacy, zadajemy sobie trud, aby oprócz opłatka przełamać wzajemne niechęci i urazy i spożyć wigilijną kolację w zgodzie ze wszystkimi... A z własnego doświadczenia mogę potwierdzić, że bawarska mąka nie nadaje się do polskich pierogów.

Grażyna Gołaszewska

Jak i czym podjąć gości

Jak zapraszać i przedstawiać gości, kiedy i czym wznieść toast, jak podziękować gospodarzom za zaproszenie, czym różni się przyjęcie bufetowe od koktajlu. Rozwinięcie tych i wielu podobnych tematów znajda Państwo w dalszych wydaniach *Mojego Miasta*.

Choć wspomniane reguły niejednokrotnie wywodzą się wprost z protokołu dyplomatycznego, oczywiście na domowe potrzeby zostały uproszczone.

Wiele nakazów i zakazów zweryfikowało samo życie. Jednak szczególnie doniosłe uroczystości rodzinne, takie jak zaręczyny, wesele, chrzciny, komunie czy jubileusz, są nadal organizowane w naszych domach z ogromną starannością.

Zarówno spotkania towarzyskie organizowane ad hoc, parapełnowka czy sobotni wieczór z przyjaciółmi, jak i te planowane z wielodniowym wyprzedzeniem – uroczysta kolacja, wykwinny obiad, są zazwyczaj przygotowywane i przebiegają według pewnych, powszechnie akceptowanych zasad. Ich znajomość pozwoli zapewne gospodarzom i gościom uniknąć kłopotliwych sytuacji, które mogłyby zakłócić nastrój zabawy.

przyjęcia na różne okazje, zasiadane i na stojąco ★

Domowe przyjęcia, rodzinne i towarzyskie spotkania, które będą naszymi tematami, to świetna okazja, aby omówić uniwersalne zasady savoir vivre'u.

★ **Gwarancją udanego przyjęcia jest także odpowiednio skomponowane menu.**

Proponujemy Państwu kilkanaście ułożonych i gotowych zestawów okolicznościowe, zasiadane oraz bufetowe. Można je wykonać zgodnie z naszymi sugestiami lub dobierając produkty **Lech Garmazeria Staropolska** – według indywidualnych upodobań.

★ Zapraszamy do odwiedzin na naszej stronie internetowej www.maximbiss.de, gdzie znajdziecie Państwo wszystkie informacje. Czytelnikom *Mojego Miasta* życzymy, aby znaleźli czas i siły na pielęgnowanie więzi rodzinnych i towarzyskich przy domowym stole, w czasie kameralnych spotkań i całkiem sporych przyjęć a my jesteśmy do Państwa dyspozycji -

Kuchnia polska max...

sklep i bar
Maistr. 54, 80337 Monachium

Uroczysta kolacja, wykwinny obiad

Za najwytworniejsze przyjęcie uważa się zasiadane kolacje i obiady odbywające się przy elegancko nakrytym stole.

Zapraszając gości, trzeba wyraźnie powiedzieć, z jakiej okazji organizujemy przyjęcie; z okazji rocznicy ślubu, imienin, jubileuszu czy uroczystej kolacji np. wigilijnej. Coraz częściej na zaproszeniach zamiast sformułowania - z żoną lub z mężem – stosuje się określenie z osobą towarzyszącą.

Potwierdzając zaproszenie, należy powiedzieć, z kim się przybędzie: z żoną, z mężem, z dorosłym synem, córką, z przyjacielem, przyjaciółką lub samemu. Gospodarze przedstawiają gości w kolejności, w jakiej przybywają – mężczyznę kobiecie, młodszego – starszemu, nowo przybyłych gości – już obecnym, osobę samotną – małżeństwu.

Oferta zawiera ★

wybrany asortyment z oferty **LECH Garmazerii Staropolskiej**
Prosimy o składanie zamówień z wyprzedzeniem – asortyment nie jest dostępny w ciągłej sprzedaży.

Zamówienia

przyjmowane będą w terminie do 10 grudnia 2010 roku w sklepie **max... Kuchnia polska**
Maistr.54, 80337 Monachium

oferta na stół wigilijny

•barszcz czerwony	•uszcza z grzybami	•śledzie w oleju
•kompot wigilijny	•pierogi z kapustą	•śledzie z rodzynekami
•bigos wigilijny		•śledzie firmowe
•paszteciki z kapustą lub z grzybami		

oferta świąteczna na uroczysty obiad

•indyk porcjowany w warzywach	•polędwica wieprzowa ze śliwką i morelą
•indyk pieczony z pomarańczą	•rolada cielęca pieczona
•gęś faszerowana po staropolsku	•rolada z polędwicy wieprzowej z orzechami
•kaczka z bakalią	•rolada podlaska z bakalią
•kaczka z jabłkami	•udziec z indyka pieczony na dziko
•karkówka pieczona	•szyjki drobiowe faszerowane
•boczek z czosnkiem pieczony	•pasztecik paryski, pasztecik z gęsi, pasztecik z kaczki, pasztecik z bażanta, pasztecik z zającą, pasztecik z sarny, pasztecik z dzika
•szynka świąteczna pieczona	

ALMONT SYSTEM Fabryka Ogrodów Zimowych

z 12 letnim doświadczeniem

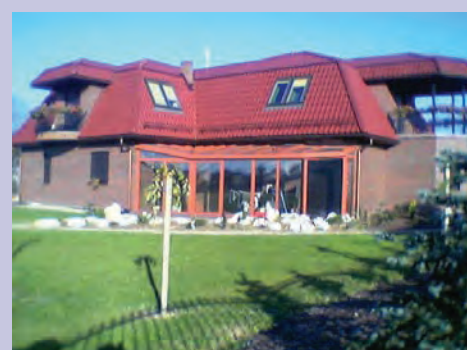
Wszystkie nasze wyroby wykonujemy
na sprawdzonych systemach polskich i niemieckich

oferujemy:

- ogrody zimowe
- nietypowe konstrukcje przestrzenne
- fasady
- rolety i markizy
- drzwi harmonijkowe i przesuwane
- okna i drzwi z PCV i aluminium
- zabezpieczenia antywłamaniowe

zapewniamy:

- wysoką jakość produktów
- dogodne terminy
- atrakcyjne ceny
- realizacje w kraju i zagranicą

Zapraszamy do współpracy firmy handlowe oraz producentów stolarki

Almont System Fabryka Ogrodów Zimowych
43-356 Bujaków, ul. Bielska 3
biuro: tel./fax: 0048 33 814 41 59
fax/automat: 0048 33 821 10 12
e-mail: ogrodyzimowe@almontsystem.pl

www.almontsystem.pl www.almont.de

BALANDRZEJKOWY

połączony z finałem konkursu

MISS POLONIA in Deutschland 2010

27.11.2010 o godz. 19:00
w Pan Kunstforum I Agnetenstr. 2 | 46446 Emmerich

TADEUSZ DROZDA
MODERACJA

EWKA KAMINSKI
PIOSENKARKA

AGATA SZEWIOŁA
MISS POLONIA 2010

Karty wejściu do nabożeństwa:

AFS Polonijny Serwis Finansowy
Burgstr. 12
46446 Emmerich

AFS - Finanz
Antsgerichstr. 33
47119 Duisburg

Reisevermittlung MIKOLAJEC
Breslauer Platz / Bussteig 6
50668 Köln

Mercatorstr. 33
47051 Duisburg
Rezerwacja telefoniczna:
(02822) 980 950

Główny sponsor: mobi

Organizator i sponsor bali: AFS FINANZ

Organizatorzy i sponsorzy na miejscu wydarzeń: AGENTUR, AMEL, Aspekt, ANGORA, samo życie, Markt, Aspekt, MOJEMOSTO, POLONEZ, polregio.eu, Radar, BIAŁOŚCIE, piewo do, TITANI

pierogi

Mimo powszechnego mniemania pierogi nie są daniem kuchni staropolskiej. Prawdopodobnie ich ojczyzną są Chiny, gdzie do dzisiaj potrawą tą wita się Nowy Rok. W Europie rozpowszechniły się z Włoch, gdzie trafiły dzięki wyprawie Marco Polo, nabierając lokalnych cech form i rodzajów farszu. W Polsce pierogi znane są od XIII wieku dzięki biskupowi Iwo Odrowążowi, który zachwycił się nimi w czasie wizyty w Kijowie. Niezależnie skąd pochodzą, w polskiej kuchni zdomowały się na stałe. Kiedyś tę popularną obecnie potrawę przygotowywano jedynie z okazji świąt, a każda okazja wyróżniona była innym kształtem i nadzieniem. „Kurniki” – duże pierogi weselne zawsze z dodatkiem mięsa kurzego, „knysze” – pierogi żałobne, na stypę, „koładki” pieczone w styczniu (z okazji kołеды), „hreczuszki” – sporządzone z mąki gryczanej, „sanieżki”, „socznie” – słodkie, pieczone z okazji imienin.

Obecnie najpopularniejsze i najchętniej jedzone są z nadzieniem mięsnym, z kiszoną kapustą i grzybami, z kaszą gryczaną, z twarogiem, ziemniakami i cebulą, a także na słodko z jagodami czy truskawkami.

PIEROGARNIA

EDYT

LEPSZE PIEROGI ROBIA TYLKO NASZE BABCI!

ZAPRASZA WSZYSTKICH SMAKOSZY POLSKIEJ KUCHNI

FÜRSTENRIEDER STR. 8
80687 MÜNCHEN LAIM
TEL. 089/124 753 76

ZAPRASZAMY:
OD WTKU DO PIĄTKU
OD 12:00 DO 15:00 I OD 18:00 DO 22:00
W SOBOTĘ OD 15:00 DO 22:00
W NIEDZIELĘ OD 12:00 DO 18:00
PONIEDZIAŁEK JEST DNIEM WOLNYM OD PRACY

Smak nadzienia z dawnych lat ukryty w pierogowym cieście proponujemy ocenić w naszej Monachijskiej PIEROGARNI.
Codziennie dla naszych Klientów przygotowujemy ponad 400 sztuk pierogów...a cały asortyment można również dostać na wynos lub zamówić z dostawą do domu (min. 50 euro), oprócz pierogów w stałym repertuarze mamy fiaczki jak za króla Stasia, bigos wiejski "palce liżać" i rosół domowy z makaronem.

SMACZNEGO

WAŻNE ADRESY

Konsulat Generalny RP w München

Rötgenstr.5 81679 München
Tel.: 089/418 60 80;
www.berlin.polemb.net/index.php?document=249

Konsul Honorowy RP w Stuttgart

Am Wallgraben 115 70565 Stuttgart
Tel.: 0711/7821140; fax: 0711/7821144

Polskie Centrum Kultury

Prinzregentenstr.7 80538 München
Tel.:089/211 12 435

Polska Misja Katolicka w Monachium

Heßstraße 26 80799 München
Tel.: 089/273 22 00

Polska Misja Katolicka Stuttgart

Zuckerbergstr. 9, 70378 Stuttgart
Tel.: 0711 564184

Polska Misja Katolicka w Ingolstadt

Gaimersheimerstr.32 85057 Ingolstadt
Tel.: 0841/84845

Polska Misja Katolicka w Norymberdze

Arminiusstr.21 90402 Nürnberg
Tel.: 0911/473355

Krakauer Haus

Hinter Insel Schütt 34 90403 Nürnberg
Tel.: 0911 22 41 20

ADWOKACI:

Altmann Anna

Südliche Münchener Str. 2a
82031 Grünwald/München
Tel.: 089/693 51 40

Bronska Renata

Streitfeldstr. 38 81673 München
Tel.: 089 / 43 51 93 81

Czech Anja

Nymphenburger Strasse 20 80335 München
Tel.: 089/51 51 49 53

Demacker Izabela S.

Gabelsbergerstrasse 9 80333 München
Tel.: 089/85 63 63 55

Derkacz Oskar

Candidplatz 13/V 81543 München
Tel.: 089/65 11 41 99

Dudek Ilona

Oskar-von-Miller-Ring 31 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

Grobosz Olaf

Donnersbergerstr. 46 80634 München
Tel.: 089/13 95 83 72

Kandora Gerhard

Hauptstraße 5 70563 Stuttgart
Tel.: 711 613100

Kroll Małgorzata

St.-Cajetan-Str. 1-3 81669 München
Tel.: 089/37413071

Motkowski Christoph

Alzheimer Eck 15 80331 München
Tel.: 089/218 955 62

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

LEKARZE:

OGÓLNY:

Czernicki Barbara

Lindwurmstr. 75 80337 München
Tel.: 089/53 25 23

Feldmann Irena

Landsberger Str. 497 01241 München –Pasing
Tel.: 089/ 88 14 89

Petzold Małgorzata

Rosenheimerstr. 79 81667 München
Tel.: 089/48 95 67 49

Tymiec Marian

Steinstr.30 81667 München
Tel.: 089/488 493

Zadrożny Jacek

Therese-Giehse-Alee 33 81739 München
Tel.: 089/67907332

GINEKOLOG:

Karasiński Norbert

Bahnhofstr.41 82152 Planegg k. Monachium
Tel.: 089/859 55 59

Schwarz Mariusz

Karl-Köglsperger-Str. 31 80939 München
Tel.: 089/311 99 57

STOMATOLOG:

Glatzel Fridtjof

Moosstr. 38 4164 Moosthenning
Tel.: 08731/3230223

Jurecki Katharina

Amalienstr. 60 80799 München
Tel.: 089/39 37 20

Steinberg Richard i Domanski Hanna

Müllerstr.27 80469 München
Tel.: 089/2609541

Znorowski Marian

Am Oberanger 14 85221 Dachau
Tel.: 08131/729440

LOGOPEDIA:

Machowski Anna i Fischer Renate

Teucherstr. 28 81829 München
Tel.: 089/189 042 09

KSIĘGOWOŚĆ:

BBL Service

Paul-Heyse-Str. 6 80336 München
Tel.: 089/322 123 78

Büro Center – Servis Biurowy

Jutastr. 7 80636 München
Tel.: 089 / 51 99 76 38

Członka Ireneusz

Siglstr. 15 80686 München
Tel.:089/570 2140

Grygiel Beata

Werinherstr. 15 81541 München
Tel.:089/96 05 27 47

Hollinger & Lasota GbR

Gaimersheimerstraße 19 85057 Ingolstadt
Tel./Fax: 0841 1426098

Wagner-Szostak Anna

Landwehrstr.2 80336 München
Tel.: 089/543 44 869

UBEZPIECZENIA:

Cichy Marek

Adolf Schmetzer Str. 40 93055 Regensburg
Tel.: 0941/29797962

Polscy Doradcy Finansowi PLDF GmbH

Landwehrstr.2 80336 München
Tel.: 089/590 68 590

ŁUMACZENIA:

Burger Beata

Westendstr. 85 80339 München
Tel.: 089/50 07 31 47

Reissig Anna

Auerfeldstr.22 81541 München
Tel.: 089/48 19 45

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

Wypijewska-Kochems Hanna

Gottfried-Böhm-Ring 43 81369 München
Tel.: 089/78 65 21

OBSŁUGA FIRM:

Szkulcecka Grażyna

Alzheimer Eck 15 80331 München
Tel.: 089/86 36 98 32

DORADZTWO PODATKOWE:

Bronska Renata

Streitfeldstr. 38 81673 München
Tel.: 089 / 43 51 93 81

Przibylla Alexander

Oskar-von-Miller-Ring 31 80333 München
Tel.: 089/287 297 330

BIURA TURYSTYCZNE:

Reiseagentur Bavaria

Einsteinstrasse 157 81675 München
Tel.: 089/411 892 86

SZKOŁY JĘZYKOWE:

SYCHer Sprachen Sprechen Aneta Sych M.A.

Dachauer Straße 180 80992 München
Tel.: 0172/786 94 59

NAUKA JAZDY:

Batyra Michael

Perlachstr. 67 81539 München
Tel.: 089/69 77 73 74

AUTO-USŁUGI:

Paweł KFZ Werkstatt

Bodenseestr. 222 81243 München/Neuaubing
Tel.: 089/262 14 696

URODA:

Polski Zakład Fryzjerski – Ochmann

Landsbergerstr. 12 80339 München
Tel.: 089/5023146

INNE:

Agencja Reklamowa SPISLA

Kreuzackerstr.44 84036 Kumhausen
Tel.: 0871/97 46 335

Biuro Partnersko-Matrymanialne

w Monachium
Tel: 089 326 00 321

Pierogarnia Edyty

Fürstenrieder Str. 8 80687 München
Tel: 089/12475376

POLKWIAT – Kwiaty do Polski

Tel.: 07021861169

Sklep SCHLESIER

Marienplatz 27 84130 Dingolfing
Tel.: 08731/75690

Zakład Pogrzebowy OMNIS

ul. Zwirowa 76 66-400 Gorzów Wlkp
Tel.: +48 95 722 42 08

Impressum

WYDAWCA: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335 fax +49 3222 1460 899, e-mail: info@mm-gazeta.de;
WSPÓŁPRACA: red. Bogdan Żurek, Teresa Rok, Jan Nalepa, Witold Szrek|Zamieszczone teksty podlegają prawu autorskiemu. Przetwarzanie tylko za zgodą wydawcy.
Redakcja nie odpowiada za niezamówione artykuły i zdjęcia. Za treść ogłoszeń, artykułów sponsorowanych oraz reklam redakcja i wydawnictwo nie ponoszą odpowiedzialności. **DRUK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **NAKŁAD:** 6000.

HERAUSGEBER: werbe-agentur spsila Kreuzackerstr. 44 84036 Kumhausen **KONTAKT:** tel. +49 871 97 46 335 fax +49 3222 1460 899, e-mail: info@mm-gazeta.de;
Der Inhalt unterliegt dem Urheberrecht. Die Verwertung aller Beiträge ist nur mit der schriftlichen Zustimmung des Herausgebers gestattet. Für unverlangt eingesandte Bild- und Textbeiträge keine Gewähr. Herausgeber und Redaktion haften nicht für den Inhalt der veröffentlichten Anzeigen. **DRUCK:** Sonar Sp. z o.o., ul. Kostrzyńska 89, 66-400 Gorzów Wlkp., tel. (+48 95) 736 88 35, e-mail: biuro@sonar.pl, www.sonar.pl; **AUFLAGE:** 6000.

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Rzeczoznawca samochodowy

Biuro inżynierskie techniki samochodowej
i analizy wypadków drogowych

- Oceny powypadkowe
- Zabezpieczenie dowodów powypadkowych
- Kalkulacje napraw
- Wyceny pojazdów
- Oceny i opinie techniczne
- Opinie dotyczące pojazdów zabytkowych
- Przegląd i ekspertyza pojazdów używanych

Heimgartenstr. 13 · 85221 Dachau · Tel.: 08131/666 60 33

Fax: 08131/666 60 44 · Mobil: 0172/895 08 00 · E-Mail: MZegla@t-online.de

Stacja kontroli pojazdów mechanicznych z miłą i kompetentną obsługą

KÜS Dachau

Organizacja zrzeszająca niezależnych rzeczoznawców pojazdów mechanicznych Dachau

- Okresowe badania techniczne wszystkich rodzajów pojazdów
- Okresowe badania emisji spalin
- Kontrola i ekspertyza modyfikacji wprowadzonych w pojeździe

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau · Tel. 08131/279 333 · Fax 08131/292 375
www.kues-dachau.de · zapraszamy również bez umówionych terminów!

Godziny otwarcia:

Pon.- Pt. 09.00 – 18.00

Sob. 09.00 – 13.00

Dipl.-Ing.

Mariusz Zegla

Kfz-Sachverständiger

Prüfingenieur i. A. d. KÜS e.V.

Kfz-Sachverständigenbüro

Heimgarterstr. 13 · 85221 Dachau

Telefon 08131/666 60 33

Fax 08131/666 60 44

Mobil 0172/895 08 00

E-Mail mzegla@t-online.de

KÜS Kfz-Prüfstelle Dachau

Karl-Benz-Str. 12 · 85221 Dachau

Telefon 08131/27 93 33

Fax 08131/29 23 75

E-Mail kues.dah@t-online.de

Web www.kues-dachau.de

KANCELARIA ADWOKACKA

Oskar Derkacz

Candidplatz 13 / V

81543 München

Fax: (089) 62 42 39 79

WSZYSTKIE DZIEDZINY PRAWA

- Prawo Karne (obrona w sprawach karnych i wykroczeń)
- Prawo Pracy (pomoc przy wypowiedzeniach i odprawach)
- Prawo Cywilne (przygotowywanie i sprawdzanie umów)
- Prawo Najmu i Dzierżawy
- Zakładanie firm (Gewerbe, GbR, UG, GmbH)
- Obsługa podatkowa dla firm

Tel.: (089) 65 11 41 99

Gwarantujemy bezpośredni kontakt z adwokatem

ANWALTSKANZLEI *KANDORA*

Gerhard Kandora
Rechtsanwalt

Carina Flitsch
Rechtsanwältin

Porady w języku polskim

Świadczymy usługi m.in. w zakresie:

prawo pracy, prawo rodzinne i spadkowe,
prawo odszkodowań, prawo ruchu drogowego,
ściągnięcie wierzytelności/egzekucja, prawo najmu i dzierżawy,
prawo handlowe, zakładanie i obsługa firm, księgowość,
prawo podatkowe (firmy i osoby prywatne)
prawo karne (obrona w sprawach karnych i wykroczeń)

Hauptstraße 5, 70563 Stuttgart
Tel: 0711- 613100, Fax: 0711-613103
Email: ragk@kanzlei-kandora.de
www.kanzlei-kandora.de

Małgorzata Kroll, LL.M.

Rechtsanwältin
Finanzfachwirtin (FH)

St.-Cajetan-Str. 1-3
81669 München

Tel.: +49 89 37413071
Mobil: +49 176 20392376
Fax: +49 89 37413072

info@rechtsanwalt-kroll.eu www.rechtsanwalt-kroll.eu

WYSOKIEJ JAKOŚCI
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
PRAWNA FIRM I OSÓB
PRYWATNYCH

